

اعتبارات عمرانی؛

یک گام به پیش دو گام به پس ^۸

لایحه بودجه؛ هر سال دریغ از پارسال ^{۳۴}

- ۴ پیشنهاد بخش خصوصی به دولت و مجلس
- کارشناسان اقتصادی: لایحه بودجه سال آینده نیاز به اصلاحات جدی دارد
- رئیس کمیسیون عمران: قصه پروژه‌های عمرانی سردراز دارد
- سرنوشت مبهم پروژه‌های نیمه‌تمام در سال ۱۴۰۰

ارگان رسمی سندیکای شرکت‌های ساختمانی ایران

PAYAM-E-ABADGARAN

سال ۳۵ | آذر و دی ماه ۱۳۹۹ | شماره ۳۹۲ دوره جدید ۱۶۲

Syndicate Of Iran Construction Companies
Monthly Magazine

- حروفچینی، امور بازرگانی و اشتراک: فریبا پور آقا
- خبرنگار: آرزو نوری
- عکس و صفحه‌آرایی: داود خانی
- مسئول تبلیغات و آگهی: سید مهدی برقی
- لیتوگرافی و چاپ: پیمان نواندیش (۸۸۸۲۸۷۳۴)

- صاحب امتیاز: سندیکای شرکت‌های ساختمانی ایران
- مدیرمسئول: مهندس جواد خوانساری
- شورای سیاست‌گذاری:
- مهندس منوچهر ملکینی فرد (نماینده هیأت مدیره)
- مهندس جواد خوانساری (مدیرمسئول)
- مهندس بهمن دادمان (رئیس هیأت مدیره)
- دکتر ایرج گلابتونچی (دبیرسندیکا)
- مهندس سالار علیاری (خزانه‌دارسندیکا)
- مهندس محمود مصطفی‌زاده (سر دبیر)
- رئیس کمیسیون انتشارات: مهندس علی ورزنده
- سر دبیر: مهندس محمود مصطفی‌زاده
- کمیسیون انتشارات و تحریریه:
- مهندس علی ورزنده (رئیس کمیسیون انتشارات)
- مهندس محمود مصطفی‌زاده (سر دبیر)
- مهندس محمد علی پور شیرازی (کمیسیون عضویت و پیگیری)
- مهندس سیامک مسعودی (کمیسیون قوانین و مقررات)
- مهندس علاءالدین سادات باریکانی

فهرست مطالب

آمادگی شرکت‌های ایرانی برای بازسازی قره‌باغ
نشست ۳۱

اعتبارات عمرانی؛ یک گام به پیش دو گام به پس
سر مقاله ۸

درخواست تعیین شاخص مبنای تعدیل
سه ماهه دوم سال ۱۳۹۹ / مکاتبات ۳۲

درهای نیمه باز به روی صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی ایران
مقاله ۱۰

مکاتبات
مکاتبات سندیکا با نهادها ۳۳

تسهیلات بانک‌ها باید به حوزه ساخت مسکن هدایت شود
گفتگو ۱۸

مخالفت مجدد وزارت کار با برگزاری انتخابات مجامع تشکل‌ها
تا اول بهمن ماه / اخبار صنعت ۳۵

خاطره‌ای از زنده یاد؛ عبدالله سرشار
به قلم مهندس محمد عطاردیان ۱۹

تمدید زمانی موضوعات مالیاتی در ستاد ملی کرونا
اخبار صنعت ۳۵

رفع مشکل مالیاتی صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی
در دیدار دبیر سندیکا با دکتر نهبان‌دیان ۲۰

اعتبارات عمرانی لایحه بودجه؛ هر سال دریغ از پارسل
چهار پیشنهاد بخش خصوصی به دولت و مجلس ۳۶

پیگیری وضعیت شرکت‌های پیمانکاری در موج سوم شیوع کرونا
مکاتبات سندیکا ۲۱

قصه پروژه‌های عمرانی سر دراز دارد
رئیس کمیسیون عمران مطرح کرد ۳۹

اثرات کرونا در فضای صنعت احداث
وبینار سازمان‌های جامعه مدنی ۲۲

نوشته‌های نویسندگان، لزوماً نظرات نشریه نیست. نقل مطالب نشریه فقط با ذکر ماخذ مجاز است.

کمیسیون انتشارات در رد یا قبول مقالات ارسالی مختار است و در ویرایش علمی، ادبی و خلاصه‌سازی آن مجاز است. در ضمن مقالات ارسالی عودت داده نمی‌شود

تهران، خیابان طالقانی، بین میدان فلسطین و خیابان ولیعصر، خیابان شهید برادران مظفر (صبای جنوبی)،
شماره ۸۶، ک.پ: ۱۴۱۶۹۶۴۶۹۱ | تلفن: ۰۰۶۶۹۷۱۴-۰۶۶۴۶۴۲۶۱-۰۶۶۴۰۲۰۳۷
فکس: ۰۸۴۰۶۶۴۶۴ پست الکترونیکی:
payamabadgaran@yahoo.com
نشانی الکترونیکی: www.acco.ir

اعتبارات عمرانی؛ یک گام به پیش دو گام به پس

سرمقاله

پیام آبادگران

آذرماه و دی ۱۳۹۶
شماره ۳۹۲

نیست؟ به نظر می رسد آگاه است اما در یک روند فرسایشی و منفعلانه دچار این وضعیت شده است. روند فرسایشی به نوع حکمرانی اقتصادی کشور بر می گردد و روند منفعلانه به اندیشه سیاست ورزی حکمرانان نسبت به خیر و شر اقتصاد دولتی بر می گردد.

آنچه امروز در حوزه عمران شاهد هستیم بازتابی از حکمرانی اقتصادی کشور در سال های گذشته است و بدتر آنکه مسیر پیش رو افق بهتری را نشان نمی دهد. از آنجایی که شاخص های برنامه ریزی به آسانی تغییر نمی کند و به صورت فرایندی دچار تغییر و تحول می شود، بنابراین می توان پیش بینی کرد در صورت تداوم گفتمان حاکم بر حکمرانی اقتصادی (از متن به حاشیه رفتن اقتصاد در مسائل کلان سیاسی و دیپلماسی)، وسعت هزینه های جاری، غیر سرمایه گذاری و غیر مولد اقتصادی به مرور سنگین تر خواهد شد. بر همه کارشناسان و اهل فن واضح

۳۰ درصد بود اما در سال پایانی (۱۳۹۹) این نسبت به حدود ۱۲ درصد کاهش یافته است. دولتی که با گفتمان اعتدال و تقویت زیرساخت های توسعه، ۸ سال سکنداری قوه اجرایی کشور را بر عهده گرفت، در پایان عمر خود پایین ترین نرخ اعتبارات عمرانی در قیاس با بودجه عمومی کشور را تحویل داد.

نگاه واقع بینانه به سرفصل اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای نشان می دهد نرخ رشد ۱۸ درصدی نسبت به سال گذشته در قیاس با تورم رسمی و به خصوص در مقام مقایسه با رشد قیمت اقلام و مصالح، کاهش شدیدی را نشان می دهد. علاوه بر این تعدیل هایی که بعداً صورت می گیرد بازهم ارزش واقعی این اعتبارات را تضعیف می کند.

اکنون این پرسش را می توان طرح کرد که علت چنین سیاستی در بودجه نویسی چیست آیا دولت از تبعات این روند مثل کاهش اشتغال و اضمحلال سرمایه های انسانی و مادی بخش های زیرساختی آگاه

لایحه بودجه پیشنهادی دولت برای سال آینده مایه تعجب و حیرت فعالان بخش خصوصی شده است. انتظار این بود که دولت در سال پایانی خود بر روند کاهش پی در پی اعتبارات عمرانی در قیاس با اعتبارات جاری کشور پایان داده و فعالان بخش خصوصی را نسبت به تغییر روند رکود و سکون بخش عمرانی امیدوار می ساخت.

در این لایحه میزان اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای حدود یک میلیون و چهار هزار میلیارد تومان پیش بینی شده است. گرچه از نظر عدد نسبت به سال گذشته حدود ۱۸ درصد افزایش نشان می دهد اما در واقع نسبت به سال گذشته کاهش یافته و متأسفانه روند نزولی ده ساله را تکمیل کرده است.

دولت محترم تدبیر و امید، بودجه نویسی را در شرایطی آغاز کرد که در اولین لایحه اش به مجلس (سال ۱۳۹۲) نسبت اعتبارات عمرانی به بودجه عمومی حدود

است که تنگدستی دولت از یک سو و عدم نگرش های خلاقانه و آینده نگرانه در ادبیات بودجه نویسی و حاکمیت ساختار دولت گرایی در آن سوی دیگر، موجب تضعیف مداوم حوزه عمرانی شده و دولتمردان در شرایط دشوار، مجبور به گزینش بین مدیریت مسایل روزمره با ضرورت های میان مدتی و حتی سالیانه شده اند. به عبارت روشن مسئولان اجرایی کشور در سایه تحریم، نبود درآمدهای ارزی کافی، کاهش شدید درآمدهای نفتی و ... مجبور به تدوین لایحه ای شده اند که چرخه کاهش اشتغال و افزایش مشکلات معیشتی بخشی از جامعه را تشدید می کند و در نهایت موجب چالش های سیاسی و اجتماعی برای کشور می شود. اعتقاد کارشناسان بر این است که اگر مسئله توسعه، عمران، اشتغال و سازندگی برای کشور مهم است - که البته بر اساس روح قانون اساسی، رویکردهای آرمانی نظام، رهنمودهای های رهبران و نهادهای بالادستی قوای سه گانه کشور و ... مهم است - باید بستر تامین آن از قبیل سازندگی کشور در همه ابعاد صنعتی، تکنولوژیکی، اقتصادی و ... فراهم شود. حال آنکه با وجود چنین واقعیت هایی در بودجه نویسی و خاموش شدن گفتمان توسعه در اثر فشارها و تحریم های بیرونی چراغ سازندگی کشور هر سال کم سوتر می شود. فعالان بخش خصوصی نگران هستند ادامه این روند سرمایه ها و فرصت های زیادی را بسوزاند. سرمایه های انسانی و مادی که در دهه های اخیر بخشی از میراث عمرانی و سازندگی کشور را هویت و شکل داده اند، در خطر اضمحلال فرسایشی قرار گیرد. از سوی دیگر تجربه نشان می دهد، متاسفانه اصلاحات مجلس در لایحه پیشنهادی دولت در جهت اصلاح این وضعیت نیست و از قضا مجلسیان نیز معمولا در جهت افزایش هزینه های جاری اقدام می کنند چرا که آنها نیز در شرایط سخت و دشوار موضوعات روزمره را بر آینده نگری ترجیح می دهند. نکته تلخ تر اینجاست که باتوجه به محدودیت منابع درآمدی لایحه، با هر میزان افزایش هزینه های جاری در مجلس، فشار آن بر اعتبارات عمرانی منتقل می شود. بدتر آنکه معمولا همین اعتبارات اندک عمرانی در

زمان تخصیص قربانی کسری نامشهود و پنهان بودجه می شود و در نهایت دو نهاد دولت و مجلس در کاستن از این اعتبارات و هزینه کرد آن در بخش جاری و اضطراری به اشتراک نظر می رسند. اما موضوع دوم به ساختار بودجه نویسی بر می گردد که ارتباط چندانی با وضعیت فشارها و تحریم ها و میزان بودجه و ... ندارد، بلکه به رویکرد دولت گرایی و تمرکزگرایی و چه بسا عدم اعتماد یا عدم تحمل بخش خصوصی بر می گردد. همین بستر فکری زمینه تعلل در تدوین راهکارهای شجاعانه و حقیقی را دچار فراهم می کند. مثل طرح های نیمه تمام که در سالیان اخیر مورد بحث های فراوانی قرار گرفته اما در نهایت راهکار خاص و تمام کننده ای برای آن از سوی دولت عملیاتی نشده است. در حالی که بخش خصوصی بارها و بارها در نشست های مشترک با دولتمردان و مجلسیان پیشنهادهای کارشناسی شده و منطقی ارائه کرده است. جالب اینجاست رد پای بی اعتنایی و کم توجهی به بخش خصوصی به همان میزان که در نهادهای اجرایی حاکمیت دارد، در نهادهای مردمی و نظارتی مثل مجلس نیز متاسفانه جاری است. به عنوان مثال با وجود کاهش مداوم اعتبارات عمرانی در لویح بودجه سالیانه و وجود هزاران پروژه نیمه تمام در کشور

مسئله اصلی این است که نظام

تصمیم گیری کشور با کاستن

از دامنه تهدیدات، بحران ها،

چالش ها و فشارهای خارجی

زمینه مراودات اقتصادی،

تجاری و ... با جهان پیرامونی

را تسهیل کند و در بعد داخلی

نیز باید اعتماد به بخش

خصوصی تقویت شود و آنگونه

که قانون اساسی اشعار می

دارد، دولت باید واگذاری امور

به بخش خصوصی را مجدانه

دنبال کند.

و به رغم تاکید کارشناسان مبنی بر اینکه چاره ای جز واگذاری طرح ها به بخش خصوصی نیست، شاهد آن هستیم طرح واگذاری این پروژه ها که عملیاتی شدن آن منوط به تصویب لایحه «مشارکت عمومی - خصوصی» است به مدت طولانی در مجلس معطل مانده و به عبارتی خاک می خورد.

در آذرماه ۱۳۹۷ دولت لایحه «مشارکت عمومی - خصوصی» را با قید یک فوریت در جلسه هیات وزیران به تصویب رساند. به رغم ارسال این لایحه به مجلس (دوره دهم) تکلیف آن مشخص نشد. در دوره مجلس جدید (دوره یازدهم) نیز کلیات لایحه مجددا تایید شده اما هنوز در صحن علنی مطرح نشده است.

اگر در ذهنیت دولتمردان و مجلسیان، به میزانی که قانون اساسی در تفسیر اصل ۴۴ تاکید دارد، بخش خصوصی صاحب اعتبار و جایگاه بود، اینگونه سرنوشت طرح ها یا لویح مرتبط با فعالیت بخش خصوصی و حوزه سازندگی کشور بلا تکلیف نمی ماند.

قوه مجریه و قوه مقننه باید با عبرت گیری از تجربه تحریم های اقتصادی که موجودیت نظام سیاسی و بقای نظام اقتصادی کشور را هدف گرفته بود، اصلاح ساختار بودجه ریزی در کشور را دستور کار خود قرار دهند. این سخن البته حرف تازه ای نیست بلکه کارشناسان اقتصادی سال هاست که درباره عواقب تعویق آن هشدار می دهند اما متاسفانه، نبود همدلی با بخش خصوصی و همچنین فراگیری نظام تحریم ها و فشارهای اقتصادی مانع از توجه به راهکارها شده است.

در هر حال مسئله اصلی این است که نظام تصمیم گیری کشور با کاستن از دامنه تهدیدات، بحران ها، چالش ها و فشارهای خارجی، زمینه مراودات اقتصادی، تجاری و ... را با جهان پیرامونی تسهیل کند و در بعد داخلی نیز باید اعتماد به بخش خصوصی تقویت شود و آنگونه که قانون اساسی اشعار می دارد، دولت باید واگذاری امور به بخش خصوصی را مجدانه دنبال کند.

اتخاذ چنین رویکردی نیازمند استفاده از فرصت ها، تصمیم گیری های دشوار است که زمینه های آن باید از سوی مجموعه نهادهای اجرایی، تقنینی و نظارتی فراهم

درهای نیمه باز

به روی صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی ایران

(بخش اول)

مهندس ایمان فرجی
نائب رئیس کمیته ازبکستان در اتاق ایران

دکتر امیر گلابتونچی
دبیر سندیکای شرکت‌های ساختمانی ایران

توجه به توسعه صادرات غیرنفتی به عنوان یک رویکرد اصلی در برنامه اقتصادی دولت همواره مدنظر دولتمردان کشور بوده است. در این راستا بویژه در دهه گذشته، صادرات خدمات فنی و مهندسی به عنوان صادراتی کم هزینه، سهل الوصول و از منظر اشتغال‌زایی آسان و مطمئن، علی‌الخصوص به کشورهای همسایه ایران، به عنوان یکی از محورهای توسعه پایدار و در جهت برون رفت از اقتصاد متمرکز دولتی نفت محور؛ همواره مدنظر و در اولویت بخش خصوصی و همچنین یکی از اهداف اصلی دولت‌ها در تدوین برنامه اقتصادی آنها بوده است.

طبق گزارشات رئیس کل سازمان توسعه تجارت ایران در سال گذشته (سال ۹۸) حدود ۲۴ میلیارد دلار به ۱۵ کشور همسایه صادرات غیرنفتی داشته، عددی که نشان‌دهنده سهم حدود ۲ درصدی از مجموع واردات کشورهای همسایه است. بخش خصوصی به واسطه نیاز به رشد و توسعه و حضور در بازارهای مختلف و بنابه ضرورت‌های اقتصادی نسبت به بخش دولتی (یا خصولتی) اساساً می‌بایست فرصت‌طلبی و تلاش بیشتری را در این زمینه مبذول دارد که صد البته علیرغم تمام محدودیت‌ها به آن اهتمام داشته است و البته در این ماموریت ملی تلاش بسیار داشته، نقشی مهم و آنچه را که از او انتظار می‌رود تاکنون ایفاء ننماید، اما متأسفانه باید پذیرفت که شاکله صادرات ایران دولتی و یا خصولتی بوده و کفه قوانین حمایتی نیز در بخش واردات همواره سنگین‌تر از بخش صادرات بوده است و در یک نگاه کلی بخش خصوصی نیز نتوانسته

نگاهی به آنچه گذشته و آنچه که پیش‌روست تا حد ممکن به این جمع بندی رسید که حضور صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی کشورمان در کدام یک از بازارها امکان‌پذیر و با مزیت نسبی همراه خواهد بود و به تبع نکاتی در جهت حضور هرچه بهتر و موثرتر نیز در این مقاله مختصراً ذکر خواهد گردید.

در بخش اول این مقاله کشورهای هدف؛ شامل کشورهای حاشیه خلیج فارس و دریای عمان، همسایگان شرقی و کشورهای حوزه CIS به تناسب هریک از بازارها، مستقلاً تحلیل و نسبت به ارائه راهکارها برای حضور در این بازارها مبادرت خواهد شد.

به آن موفقیتی که باید و شایسته او بوده دست یابد.

ایران به عنوان هفدهمین کشور پهناور دنیا و با غنای منابع طبیعی سرشار، با داشتن جمعیتی با میانگین سنی جوان ۳۲ سال و بالغ بر ۸ میلیون نفر در موقعیتی ممتاز برای ایجاد نقش محوری برای توسعه زیرساخت‌های عمرانی خود و کشورهای همسایه قرار داشته و بی‌تردید موقعیت جغرافیایی و ژئوپلیتیکالی نیز مزید بر علت می‌باشد. براین اساس ایران می‌تواند محور توسعه زیرساخت‌ها و عمران کشورهای همسایه و دیگر کشورهایی باشد که خواهان دانش فنی و مهندسی ایرانی هستند.

در این مقاله سعی شده است تا با

حوزه کشورهای حاشیه خلیج فارس و دریای عمان (امارات، قطر، عمان)

شرکت برتر دنیا را دارا هستند، در پروژه‌هایی همچون مترو دوحه، توسعه شهری منطقه Lusail، طرح توسعه فرودگاه Hamad، ساخت استادیوم‌های الریان، البیت، التوماما، راس ابوعبود و اجوکیشن و با طرح استراتژیک مخازن ذخیره آب DMWR^(۴) مشغول به فعالیت می‌باشند. پس از آن نیز شرکت‌های بین المللی عموماً ترکیه‌ای، هندی، چینی و اروپای شرقی به عنوان پیمانکاران دست سوم (بازهم در فرآیند مناقضاتی شفاف) عهده‌دار بسته‌های ساخت - نصب^(۵) و تدارک - خرید^(۶) وفق استانداردهای مورد تأیید کارفرما می‌گردند. متاسفانه علیرغم حضور افرادی با اصالت ایرانی^(۷) (عموماً از استان‌های فارس، بوشهر و هرمزگان) که پاسپورت قطری دارند و بالغ بر ۱۵٪ از جمعیت آن کشور را تشکیل می‌دهند و امکان تامین نیروی کار ایرانی اعم از مهندسی و کارگری را داشتند، هیچ‌گاه این هم‌افزایی به شکلی سیستماتیک صورت نگرفت؛ بسانی که فقط تعدادی محدود از مهندسين ایرانی به همراه یک الی دو شرکت در زمینه‌های تخصصی همچون لوله رانی یا پایپ جکینگ در قالب پیمان دسته چهارم و پنج در این کشور مشغول به فعالیت می‌باشند.

■ در **کشور امارات** نیز که قریب به دو دهه برنامه تحول زیرساخت‌های خود را به جد و زودتر از قطر شروع نمود نیز روال برای

شهری در قالب Mega Project مشتمل بر پل، تقاطع، خیابان‌ها و گذر فضای سبز همراه با تصفیه خانه، ایستگاه‌های پمپاژ، شبکه‌های آب و فاضلاب و گاز شهری و... و یا پروژه Energy City Qatar-ECQ). پس از آن پروژه مادر تبدیل به پکیج‌های مستقل و زیر نظر کارفرما در فرآیندی کاملاً شفاف به شرکت‌های عموماً خارجی با عنوان پیمان دست دوم واگذار می‌گردد.

به طور مثال، شرکت‌هایی همچون مان^(۲)، بسیکس، بَم، سامسونگ، جاکوبسز، لارسن توبرو، مک درموت که عموماً در رتبه بندی و رنکینگ جهانی ENR^(۳) رتبه‌های زیر ۱۰۰

با نگاهی گذرا به سوابق و بررسی جامع شرایط فعلی، امکان سنجی حضور شرکت‌های ایرانی در کشورهای حوزه خلیج فارس همچون قطر، امارات، بحرین، عمان و کویت؛ به دلایلی همچون رشد و توسعه سریع اقتصادی، استانداردهای بالا و همچنین مغایرت‌ها در جهت گیری‌های سیاسی با ایران عملاً این نکته در اذهان تداعی می‌گردد که فضایی برای کسب و کار و توسعه شرکت‌های ایرانی در این کشورها - برای حداقل آینده ای نزدیک - را نمی‌توان متصور بود. این کشورها همواره در دوراهی انتخاب بین این ایران و عربستان، عموماً متمایل به عربستان بوده‌اند.

■ به طور مثال در **کشور قطر** که در حال حاضر به واسطه در پیش رو بودن مسابقات جام جهانی فوتبال ۲۰۲۲ و برنامه کلان توسعه زیرساخت‌های ۲۰۳۰^(۱) حکماً دارای موقعیتی ممتاز و جذاب برای صادرات خدمات فنی و مهندسی در منطقه بوده مصائب و چالش‌هایی جدی پیش روی حتی بزرگترین شرکت‌های ایرانی است. دولت قطر تدابیری درخصوص پروژه‌های زیرساختی اعمال کرده، به این ترتیب که در پروژه‌های زون بندی شده و استراتژیک، قرارداد دست اول با شرکت‌های مادر قطری به عنوان General Contractor در قالب پیمان‌های PPP ویا BOT/BOOT انعقاد میگردد. (به طور مثال طراحی و ساخت یک زون

در کشورهای حوزه خلیج فارس حضور شرکت‌های تامین کننده نیروی انسانی بین المللی در بخش‌های کارگری، تکنسین و مهندسی همواره پر رنگ و چشم گیر بوده است. متاسفانه در کشورمان چنین سازوکاری تاکنون ایجاد نگردیده و به تبع آن شرکت‌های صادر کننده خدمات فنی و مهندسی با مقوله تامین نیروی انسانی از مسیر این شرکت‌ها بیگانه می‌باشند که این موضوع منجر به از دست رفتن بخشی از مزیت رقابتی شرکت‌های ایرانی می‌باشد.

هرچند عموم کارفرمایان عمانی از پذیرش ضمانت نامه بانک‌های ایرانی بصورت مستقیم معذوریت دارند اما به هر روی در توافقات داخلی با شرکت‌های محلی، بعضاً این ضمانت نامه‌ها می‌توانند راهگشا باشد. در دهه گذشته کنسرسیومی متشکل از چندین شرکت ایرانی توانست قرارداد بندرگاه ماهیگیری سوئیک در کشور عمان را منعقد نماید اما به دلایلی که شاید بزرگترین آن، ضعف شرکت‌های ایرانی در ایجاد و مدیریت روابط در کنسرسیوم، هم‌افزایی و بعضاً درک صحیح منافع مشترک باشد، این پروژه به جای کنسرسیوم، منفرداً و توسط یکی از اعضای با کیفیتی قابل قبول به اتمام رسید. بدینال آن حضور یکی دیگر از شرکت‌های Broker نیمه دولتی ایرانی و انعقاد قرارداد خط انتقال آب به شهر جبل الاخضر نیز به دلیل ضعف عملکرد، اختلافات داخلی فیما بین شرکا و در نتیجه عدم رضایت کارفرمای عمانی نتوانست منجر به رونق حضور شرکت‌های ایرانی در بازار عمان گردد کماینکه ضعف عملکرد و سرنوشت این پروژه نسبتاً بزرگ تبدیل به مصداقی برای کارفرمایان عمانی شد که من بعد همه شرکت‌های ایرانی را با همان چشم می‌نگریستند. لازم به ذکر است که حضور متفاوت چند شرکت معتبر ایرانی در رشته مهندسی مشاور (رسته آب) و پیمانکاری در پروژه ساخت تقاطع غیرهمسطح و اورهال پالایشگاه در حال جبران این نقیصه می‌باشد.

- و شاید تنها- شرکت ایرانی باشد که تاکنون در جزایر شنی مصنوعی نخلی شکل جمیرا^(۸) توانست ساختمانی ویلایی و دو طبقه را در مساحتی بالغ بر ۲۰۰۰ مترمربع زیربنا و در کمتر از ۲ ماه طرح و اجراء نماید.

■ **مارکت خدمات فنی و مهندسی در کشور عمان** به لحاظ ماهوی متفاوت با امارات و قطر نیست اما به طور کل سائیز اقتصادی این کشور و به تبع حجم پروژه‌های آن در مقایسه با این دو کشور محدودتر می‌باشد اما شرکت‌های ایرانی دارای آزادی عمل بیشتر جهت اخذ ویزا و ثبت شرکت در راستای تسهیل حضور می‌باشند. شعبه بانک ملی ایران در مسقط نیز می‌تواند بخشی از نیازهای شرکت‌ها به ضمانت نامه‌های بانکی را مرتفع نماید

صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی به همین شکل بوده است. به استثنای یکی از شرکت‌های خوشنام صنعتی-پیمانکاری و یک شرکت فعال در حوزه فراساحل، اندک حضور شرکت‌های ممتاز ایرانی در پروژه‌های راهسازی و انبوه‌سازی مسکن منشاء اثر نبوده و منجر به ماندگاری و توسعه در بازار نگردیده است.

قابل ذکر است که این شرکت بین‌المللی توانست با هدایت هوشمند سرمایه، ایجاد پلتفرمی بین‌المللی مبتنی بر مزیت‌های نسبی خود، ارتقاء بهره‌وری و آموزش سازمانی، سهم خود در بازار امارات را در پروژه‌های صنعتی ایجاد کرده و ضمن حفظ، آنرا ارتقاء بخشد بسانی که این شرکت همکاری با ADNOC و AL DAR و EMAAR را در سابقه خود به یاد می‌کشد و اولین

همسایگان شرقی

(افغانستان و پاکستان)

است اما در این کشور نیز حضور شرکت‌های ایرانی کم‌رنگ و بعضاً مقطعی بوده است.

در خصوص ویژگی‌های بنیادین پاکستان باید در نظر داشت که بازار پاکستان یک بازار کاملاً رقابتی است و اتاق‌های بازرگانی، اتحادیه‌ها و تشکل‌ها نقش بسیار پررنگی در اقتصاد این کشور دارند، نقش دولت نیز صرفاً قانونگذاری و تسهیل تجارت است و عموماً دخالتی مستقیم در بازار ندارد. همین مسئله یکی از عوامل پایین بودن «نرخ تورم و بیکاری» در این کشور است. بنابراین یکی از شروط ورود و ماندگاری در بازار پاکستان توجه به رقابت‌پذیری خدمات و متعاقب آن ایجاد سازوکار بومی‌سازی است.

سابقه ۲۵ ساله عضویت در سازمان تجارت جهانی^(۹) و داشتن تجارت آزاد با کشورهای جنوب آسیا^(۱۰) و همچنین چین و مالزی، رقابت و ورود به بازار پاکستان را سخت‌تر از سایر کشورهای همسایه کرده است. اما به هر روی در اواخر دهه‌های ۷۰ و ۸۰ شرکت‌هایی از کشورمان توانستند به ترتیب پروژه‌های «احداث بزرگراه دالیندین به طول ۸۵ کیلومتر در ایالت بلوچستان» و «خط انتقال برق ۵۰۰ کیلوولت در ایالت پنجاب» را به انجام رسانند.

به طور کل بازارهای افغانستان و پاکستان تاکنون هیچ‌گاه امنیت‌خاطری پایدار جهت حضور و توسعه، نه تنها برای شرکت‌های ایرانی بلکه برای سایر شرکت‌ها از کشورهای

بخشیدند. موضوع عدم امنیت به حدی در محوریت بازار افغانستان قرار دارد که در برخی از مناطق و مناقصات که با تامین مالی بانک جهانی و امثالهم صورت می‌پذیرد، مناقصات به علت نرسیدن به حداقل نصاب شرکت‌های لازم، برگزار نمی‌گردد یا ابطال می‌شود. حضور در افغانستان به دلیل مسائلی همچون بی‌ثباتی سیاسی دولت مرکزی افغانستان، حضور گروه‌های رادیکال و جنگ طلب و فقدان امنیت و سطح بالای فساد همگی مزید بر علت بوده است که هیچ‌گاه شرکت‌ها نگاهی ماندگار و توسعه طلبانه به این بازار نداشته باشند. فی الواقع آنقدر که تولیدکنندگان سیمان و میلگرد در بازار افغانستان نفوذ کردند؛ هیچ‌گاه شرکت‌های پیمانکار و مهندسی مشاور ایرانی نتوانستند اهداف خود را در این کشور محقق سازند و با تداوم این وضعیت و به تنهایی بخش خصوصی شاغل در حوزه خدمات فنی و مهندسی در این بازار موفقیت‌چندانی نخواهد داشت و نیاز است دولت به حمایت قاطع فکری برای حضور موثر شرکت‌های ایرانی در این بازار بیندیشد.

■ بازار ۲۰۰ میلیون نفری **پاکستان**، یک بازار وارداتی است و نسبت تقریباً دو برابری واردات به صادرات در پاکستان زمینه حضور در بازار این کشور را بصورت بالقوه فراهم کرده

■ با توجه به نیاز اساسی **افغانستان** به بازسازی زیرساخت‌های خود، سابقاً و به موازات گشایش در بازار عراق، صادرات خدمات فنی و مهندسی به این همسایه شرقی بیش از پیش مورد توجه شرکت‌های فنی و مهندسی قرار گرفت. اما محصل چشم انداز توسعه در افغانستان پس از یک دهه راه به جایی نبرد و صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی نتوانستند با توجه به ظرفیت‌های صادراتی خود، در بازارهای افغانستان نقش‌آفرینی کنند. شاید لغو فعالیت آربن بانک (که با سرمایه ۱۰ میلیون دلاری بانک‌های ملی و صادرات در سال ۲۰۰۴ از بانک مرکزی افغانستان مجوز فعالیت گرفته بود) نیز آخرین تیر به پیکر کم‌جان فعالیت شرکت‌های فنی و مهندسی و حتی صادرکنندگان کالا و تجار در این کشور بود. این بانک در سال‌های اخیر توانسته بود علیرغم فشارهای آمریکا و کارشکنی کارفرمایان افغانستانی، بخشی از مصائب شرکت‌های فنی و مهندسی و تجار را در خصوص تهیه ضمانت‌نامه (یا کانتر گارانتی با بانک‌های محلی دیگر) و گشایش اعتبارات اسنادی (LC) مرتفع نماید.

در سال‌های گذشته چند شرکت ایرانی موفق به انعقاد قرارداد سدسازی در افغانستان شدند اما به دلایل ناامنی توأم با فساد ریشه‌ای و... نهایتاً عطا حضور در این بازار را به لقای

کشورهای مستقل مشترک‌المنافع در حوزه شمال

(کشورهای حوزه CIS)

در حوزه شمالی کشور یا حوزه کشورهای مستقل مشترک‌المنافع CIS که شامل جمهوری‌های گرجستان، آذربایجان، ترکمنستان، ارمنستان، ازبکستان، بلاروس، تاجیکستان، قرقیز و قزاقستان، لیتوانی، اوکراین، استونی و روسیه می‌باشد شرایط برای صادرات خدمات فنی و مهندسی کمی متفاوت و بعضاً منحصر به فرد می‌باشد.

■ در کشورهای **گرجستان، ترکمنستان** و اخیراً **آذربایجان** علیرغم پتانسیل بالا و برخورداری از پشتوانه‌های پایدار اقتصادی همچون منابع نفت و گاز و توریسم و گردشگری، به دلایل سیاسی و بعضاً امنیتی عملاً در حال حاضر، مجالی به شرکت‌های ایرانی برای حضور موثر داده نمی‌شود. به طوریکه حتی امکان اخذ ویزای توریستی در کشور هم چون ترکمنستان - دارای بیش از ۱۲۰۰ کیلومتر مرز مشترک با ایران که ۴۰۰ کیلومتر آن مرز آبی است - نیز مقدور نمی‌باشد.

خاطر نشان می‌گردد که ج.ا.ا. بعد از استقلال ترکمنستان از اتحاد جماهیر شوروی در سال ۱۹۹۱ میلادی، جزو اولین کشورهایی بود که استقلال ترکمنستان را به رسمیت شناخت. فضاهای سرزمینی مشترک نیز که مکمل ژئوپلیتیک یکدیگر می‌باشند، مزید بر علت در نزدیکی دو کشور به هم گردید.

به اختصار در مورد بازار **ترکمنستان** می‌توان بیان داشت که ایران بعد از روسیه بیشترین حجم مبادلات تجاری را با ترکمنستان داشت. خط راه آهن تاجان - مشهد - سرخس، خط انتقال گاز ۱۳۹ میلیون دلاری کورپیه - کردکوی در غرب ترکمنستان و سد دوستی ۱۶۷ میلیون دلاری در جنوب این کشور در یک همکاری اقتصادی ساخته شد. خط انتقال برق بلخان آباد - علی آباد و چندین پروژه دیگر مانند گسترش برنامه ارتباطی فیبر نوری، ساخت انبارهای بزرگ و سایر پروژه‌ها من جمله پالایشگاه ترکمن باشی، ساخت ترمینال گاز مایع (۱۱)، تصفیه خانه آب مرو و ساخت اتوبان مثال‌هایی از گسترش روابط دوجانبه دو کشور می‌باشند به طوریکه در سال ۲۰۰۹ حدود ۱۰۰ پروژه صنعتی در ترکمنستان

پیام‌آبادگران
آذرماه و دی ۱۳۹۹
شماره ۳۹۲

دارای روابط مناسب و پایداری با کشورمان می‌باشد نیز، اخیراً تعاملی مثبت با شرکت‌های ایرانی صورت نمی‌گیرد. پروژه خط سوم انتقال برق ۴۰۰ کیلوولت به طول ۲۷۵ کیلومتر از ایران به ارمنستان نیز که در قالب اعتبار خریدار با سرمایه‌گذاری بالغ بر ۸۰ میلیون یورو توسط بانک توسعه صادرات ایران در سال ۹۴ منعقد گردید نیز با کش و قوس‌های فراوان در حال انجام می‌باشد که اتمام آن در آینده ای نزدیک پیش‌بینی شده است. به طور کل ارمنستان توان تبدیل شدن به یکی از مسیرهای اصلی ترانزیت منابع انرژی و کالا از خلیج فارس به مقصد دریای سیاه و از آنجا به کشورهای اروپایی را دارد. ارمنستان با قرار گرفتن در گریدور خلیج فارس - دریای سیاه به عنوان کوتاهترین مسیر استراتژیک برای دسترسی اتحادیه اروپا به بازارهای آسیا و بالعکس، به یک بازیگر مهم تبدیل شده است. این کشور با بهره‌گیری از وام‌های توسعه ای موسسات مالی بین‌المللی همچون بانک جهانی، بانک توسعه زیرساخت اروپا و کی اف دلبیو آلمان در حال توسعه و بهسازی پروژه‌های زیربنایی خود می‌باشد اما نکته حائز اهمیت این است که کارفرمایان ارمنستانی عموم شرکت‌های ایرانی را به دلایل عدم امکان فعالیت‌های بین‌المللی بانکی منتج شده از تحریم‌ها، رد صلاحیت می‌کنند.

■ در کشورهای **قزاقستان و ازبکستان** محیط حضور برای صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی کمی هموارتر است. کشور قزاقستان و کشورمان به واسطه عضویت

ساخته یا در حال ساخت توسط شرکت‌های ایرانی بود. اما به غایت، ماحصل روابط شکل گرفته در سال ۲۰۱۶ از محل اختلاف در پرداخت مطالبات معوقه صادرات گاز ترکمنستان به (استان‌های شمالی و شرق ایران) منجر به واگرایی عمیق و اختلاف در مناسبات بین دو کشور گردید که نتیجه آن افزایش تعرفه‌های گمرکی کامیون‌های ایرانی و یا بستن مقطعی مرز باجگیران و خط راه آهن و همچنین از برگزاری نمایشگاه «ایران پروژه» گردید. موضوعی که محور مبادلاتی و صادرات ایران به ازبکستان و حوزه شرقی قزاقستان را با چالشی جدی مواجه نموده است.

در حوزه آسیای میانه کشورهای **تاجیکستان و ارمنستان** نیز به دلیل عدم برخورداری از اقتصادی پویا و مسایلی همچون سطح پایین بهره‌وری، بیکاری و درآمد اندک و اختلافات مرزی با همسایگان، همواره دست به گریبان با مصائبی جدی برای تأمین امنیت و هزینه‌های جاری و به تبع آن توسعه زیرساخت‌های خود بوده اند.

هرچند که اقتصاد تاجیکستان در حال گذار از این مقطع و ایجاد جذابیت برای سرمایه‌گذاری خارجی می‌باشد. سابقاً نیز تعداد معدودی از شرکت‌های نیمه دولتی و خصوصی کشور از محل خطوط اعتباری ایران (با عاملیت بانک توسعه صادرات) در آن کشور مشغول به فعالیت بوده‌اند اما مع الوصف در افضی کوتاه مدت، نمی‌توان بر روی آن برنامه ریزی نمود. شایان ذکر است در کشور ارمنستان که

قابل قبول است قرار گیرد.

به منظور مقایسه، ایران و عراق در این رتبه‌بندی، رتبه‌های به ترتیب ۱۷۲ و ۱۷۳ قرار دارند. اما مشکلات فعلی حضور در این بازار نیز عموماً همانند مشکلات بازارهای قزاقستان و ترکمنستان می‌باشد.

از سال ۲۰۱۲ بانکها و موسسات سرمایه‌گذار توسعه‌ای همچون EBRD, WB, IsDB, ADB برنامه‌ای ویژه و مدون برای توسعه پروژه‌های زیرساخت‌ها در اقصی نقاط کشور ازبکستان داشته‌اند. سرمایه‌گذاری بانکها و موسسات مالی و سرمایه‌گذاری بر اساس پلتفرم فاینانس و توافقات دولتی و ساورین گارانتی می‌باشد. در گزارش صندوق بین‌المللی پول به شماره IMF Country Report No. ۱۲۹/۱۹ مورخ می ۲۰۱۹ تمامی گزارشات و آنالیزهای شاخص‌های پیشرفته مالی اعم از میزان دارایی، بدهی و برنامه توسعه‌ای کشور ازبکستان با این مضمون جمع‌بندی گردیده است که آینده اقتصادی این کشور با در نظر گرفتن اصلاحات ساختاری اقتصادی اعم از قوانین مهاجرت، سرمایه‌گذاری و همچنین مسائل بانکی و ... روشن و روبه توسعه بوده و به طور اخص ریسک سرمایه‌گذاری در این کشور پایین می‌باشد.

ومهندسی کشورمان باشند.

کشور ازبکستان نیز با در نظر گرفتن رفرم‌های ساختاری اقتصادی اخیر و باز نمودن درب‌های سرمایه‌گذاری بین‌المللی و ایجاد قوانین حمایتی، در حال گذار به دوره‌ای جدید می‌باشد اما مصائب مربوط به حضور در کشور قزاقستان در این کشور نیز مصداق داشته مضافاً به اینکه دولت آن کشور در راستای حمایت از شرکت‌های محلی خود، همواره وام‌های دریافتی از بانک‌ها و موسسات مالی را به بسته‌های کوچک تقسیم می‌نماید. به طور کل ازبکستان با جمعیت ۳۳ میلیون نفری و تولید ناخالص داخلی بیش از ۴۰ میلیارد دلار یکی از کشورهای مستعد محسوب می‌شود که دارای چشم‌انداز تجاری خوبی است. روابط دیرینه ایران و ازبکستان و احساس نزدیکی فرهنگی مردم این کشور با فارسی‌زبانان ازبکستان در آسیای میانه مبین این امر است که این کشور یکی از مهمترین کشورهای هدف صادراتی در هر دو حوزه صادرات کالا و خدمات فنی و مهندسی به شمار می‌رود. بررسی آمارهای کلی وزارت صمت در سال ۹۸ نشان می‌دهد که صادرات کلی کشورمان به ازبکستان از نظر ارزشی ۶۰ درصد و از نظر وزنی ۶۷ درصد در ۸ ماهه ابتدایی سال جای نسبت به مدت مشابه سال ۹۷ رشد داشته است. همچنین یکی دیگر از شاخص‌های بسیار مهم برای ورود به یک بازار، شاخص Doing Business (DB) است که همان تسهیل در تجارت است که ازبکستان توانسته در میان کشورهای جهان از این لحاظ در رتبه ۶۹ که رتبه‌ای نسبتاً

در موافقت نامه تجارت ترجیحی اوراسیا، امکان بهره‌مندی از تعرفه‌های ترجیحی و رقابتی در کالاهای ساختمانی و همچنین مصالح عمده ساختمانی از جمله سیمان، میلگرد و بالغ بر یکصد و بیست کالای ساختمانی را دارا می‌باشند.

به تبع نیروی کار اقتصادی در کنار مصالح ارزان؛ مزیت نسبی و ارزش افزوده‌ای قابل توجه در توسعه خدمات فنی و مهندسی در این بخش ایجاد می‌نمایند اما به هر روی حضور در این بازار مستلزم همسان‌سازی استانداردها و همچنین برطرف نمودن مسائل و مشکلات ضمانت نامه‌های بانکی و همچنین تسهیل در خطوط حمل و نقلی از جمله مسیر هوایی و همچنین ریلی و زمینی می‌باشد.

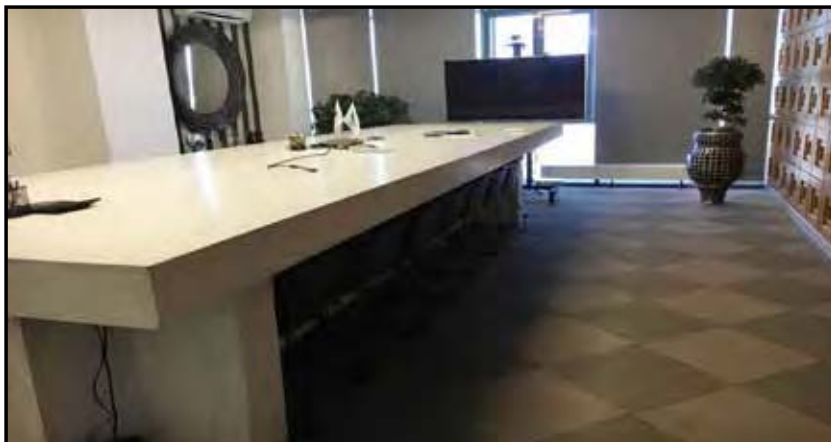
کشور قزاقستان به عنوان دومین اقتصاد بزرگ در حوزه کشورهای مشترک المنافع - پس از روسیه - و با تکیه بر منابع غنی معادن طلا و فلزات و همچنین منابع نفت و گاز و همچنین برنامه کلان توسعه ۲۰۳۰ و ۲۰۵۰ مبین این امر است که این کشور با سیاستی تکنوکرات و مبتنی بر هماهنگی و صلح با اقتصادهای جهانی بدنبال توسعه تمامی زیرساخت‌های خود به عنوان کشوری توسعه یافته است. قزاقستان یکی از معدود بازارهایی است که در صورت سرمایه‌گذاری بلندمدت و ایجاد پلتفرمی محلی می‌تواند بازاری ماندگار و پر رونق برای شرکت‌های ایرانی باشد کمابینه در سال‌های اخیر در حوزه پروژه‌های راه و ابنیه فنی چند شرکت ایرانی توانستند منشاء اثرات بسیار ارزنده برای جامعه فنی

پی‌نوشت‌ها:

- 1- QNV 2030 | Qatar National Vision 2030
- 2- MAN Enterprise-BESIX-BAM-SAMSUNG-JACOBS-LARSEN-TUBRO- McDermott
- 3- ENR | Engineering News-Record, <https://www.enr.com>

- 4- Doha Mega Water Reservoir
- 5- Construction
- 6- Procurement
- 7- Man powering
- 8- Palm Jumeirah | Nakheel

- 9- WTO | World Trade Organization
- 10- SAARC | South Asian Association for Regional
- 11- LPG

تصویر فوق که متعلق به اتاق کنفرانس شرکت BI Group یکی از چند شرکت برتر قزاقستان در حوزه راه و ابنیه‌سازی می‌باشد؛ مبین ارزش زمان و بهره‌وری است بنحوی که در اتاق کنفرانس این شرکت، تعمداً صندلی برای نشستن وجود نداشته و مسائل بصورت ایستاده مورد بحث و تبادل قرار می‌گیرد.

پیام‌آبادگران
آدرمه و دی ۱۳۹۹
شماره ۳۹۲

در جدول زیر خلاصه‌ای از مزایا، مشکلات، راهکارها و توصیه‌های مربوط به بازارهای هدف توضیح داده شده در این مقاله ارائه می‌گردد:

حوزه	نام بازار	مختصات و مزایای بازار	مشکلات	راهکارها	توصیه‌ها
کشورهای حوزه خلیج فارس	قطر	حجم بالای فعالیتهای عمرانی / جزو بالاترین رده‌ها در شاخص GDP - رده نهم / مسابقات جام جهانی ۲۰۲۲ / برنامه کلان توسعه ای ۲۰۳۰ / نزدیکی به مرزهای آبی ایران و بعد کم مسافت / امکان تامین سیمان، میلگرد و سایر مصالح ساختمانی / اعتبار بالای در تامین مالی / ثبات اقتصادی / رقابت با امارات برای تبدیل شدن به هاب منطقه‌ای / توسعه قوانین سرما به‌گذاری و اقامتی / شفافیت در ارجاع کار		آموزش‌های بین المللی و بهبود مستمر شرکتها / مذاکره با وزارت کهر با و (شغال/شغلها) قطر برای ضمانت نامه‌های بانک صادرات دوچه / تعریف پروژه‌های مشترک سرمایه گذاری / تسهیلات ویزا و اقامت از طریق امور خارجه	
	عمان	حجم متوسط فعالیتهای عمرانی / رده ۶۷ در شاخص GDP / برنامه توسعه زیرساختهای عمرانی عمان / نزدیکی به مرزهای آبی ایران و بعد کم مسافت / امکان تامین سیمان، میلگرد و سایر مصالح ساختمانی / علاقه به همکاری با شرکتهای ایرانی / وابستگی به صادرات نفتی / رقابت با دیگر کشورهای حوزه خلیج فارس برای تبدیل شدن به هاب منطقه ای / حسن رابطه با کشورهای همجوار و ثبات سیاسی / حضور شرکتهای بین المللی / شفافیت در ارجاع کار	سطح بالای استانداردها و کنترل متقن قوانین و استانداردها / حضور پر رنگ شرکتهای بین المللی / ویزای کاری برای اتباع ایرانی / مسائل بانکی و ضمانت نامه‌ها / ضعف شرکتهای ایرانی در تامین نیروی انسانی و مدیریت جامع پروژه	شرکتهای توانمند نسبت به ثبت شرکت و مشارکت با شرکتهای محلی از طریق شعب برون مرزی خود اقدام نمایند / حضور در پروژه‌ها در قالب پیمانکار دست دوم / انعقاد قراردادهای مهندسی، طراحی و نظارت / آموزش مستمر پرسنل	
	امارات	حجم متوسط فعالیتهای عمرانی / رده ۳۰ در شاخص GDP / کشور شاخص و ترازینی در حوزه خلیج فارس / نزدیکی به مرزهای آبی ایران و بعد کم مسافت / امکان تامین سیمان، میلگرد و سایر مصالح ساختمانی / نزدیکی با شرکتهای ایرانی / غیر وابستگی به صادرات نفتی و دارای اقتصاد مولد / رقابت با کشورهای ناحیه خلیج فارس / ثبات سیاسی - اقتصادی / حضور شرکتهای بین المللی	آموزش‌های بین المللی و بهبود مستمر شرکتها / مذاکره با کارفرمایان برای ضمانت نامه‌های بانکهای صادرات و ملی / تسهیلات ویزا و اقامت از طریق امور خارجه		
همسایگان شرقی	کویت	حجم کم فعالیتهای عمرانی / رده ۵۸ در شاخص GDP / کشوری کاملا وابسته و مصرف گرا / نزدیکی به مرزهای ایران و بعد کم مسافت / امکان تامین سیمان، میلگرد و سایر مصالح ساختمانی / ثبات سیاسی - اقتصادی			
	افغانستان	دارای مرزهای گسترده با ایران / رده ۱۱۳ در شاخص GDP / کشوری کاملا وابسته و مصرف گرا / قرابت فرهنگی / امکان تامین سیمان، میلگرد و سایر مصالح ساختمانی / بی ثبات در سیاسی - اقتصادی / اقتصاد سنتی و وابسته به کشورهای همسایه / حجم بالای فعالیتهای عمرانی در پروژه‌های عمرانی	حجم گسترده فساد دولتی / عدم استقرار دولتی متمرکز و کارآمد / عدم پذیرش ضمانت نامه بانکهای ایرانی / نا امنی گسترده و حضور گروهک‌های تروریستی	شرکتهای توانمند نسبت به ثبت شرکت و مشارکت با شرکتهای محلی از طریق شعب برون مرزی اقدام نمایند / انعقاد قراردادهای مهندسی، طراحی و نظارت / آموزش مستمر پرسنل	
پاکستان	دارای مرزهای گسترده با ایران / رده ۱۵۴ در شاخص GDP / پنجمین کشور پرجمعیت دنیا / قرابت فرهنگی / امکان تامین سیمان، میلگرد و سایر مصالح ساختمانی / بی ثباتی سیاسی - اقتصادی / اقتصاد نیمه سنتی / حجم بالای فعالیتهای عمرانی در پروژه‌های عمرانی / کشوری نیمه صنعتی و مصرف کننده	غناي بسیار بالای شرکتهای محلی و بازاری کاملا رقابتی / عدم پذیرش ضمانت نامه بانکهای ایرانی و خبر ناامنی در برخی نقاط			

حوزه	نام بازار	مختصات و مزایای بازار	مشکلات	راهکارها	توصیه ها
کشورهای حوزه CIS	گرجستان	دارای اقتصادی نوظهور و آزاد با حجم بالای اصلاحات اقتصادی / رده ۱۱۶ در شاخص GDP / روابطی خوب با اتحادیه اروپا، چین و امریکا / دارای ثبات / حرکت به سمت اقتصاد مدرن / حجم بالای فعالیت سرمایه گذاری در صنایع و جذب توریست /	عدم پذیرش ضمانت نامه بانکههای ایرانی / عدم تمایل به همکاری با شرکتهای ایرانی بدلیل مسائل سیاسی / حضور پر رنگ شرکتهای بین المللی / ویزای کاری برای اتباع ایرانی		
	ترکمنستان	دارای مزر گسترده زمینی با ایران / بیش از ۶ میلیون جمعیت / کشوری مسلمان و سکولار / جایگاه چهارم در ذخایر نفتی جهان / دارای اقتصادی مبتنی بر صادرات نفت و گاز / اقتصادی بسته و بدون اصلاحات / رده ۹۴ در شاخص GDP / روابطی خوب با اتحادیه اروپا، چین و امریکا / دارای ثبات / حرکت به سمت اقتصاد مدرن /	عدم پذیرش ضمانت نامه بانکههای ایرانی / عدم تمایل به همکاری با شرکتهای ایرانی بدلیل مسائل سیاسی / حضور پر رنگ شرکتهای بین المللی / علی الخصوص ترکیه ای / ویزای کاری برای اتباع ایرانی / عدم همکاری ترکمنستان در حمل و نقل زمینی برای صادرات به ازبک و قرقیزستان		
	ارمنستان	دارای ۳۵ کیلومتر مرز زمین با ایران / رده ۱۱۱ در شاخص GDP / قبل از استقلال ارمنستان اقتصاد این کشور اقتصادی صنعت محور بود / ساختار اقتصادی ارمنستان از سال ۱۹۹۱ اساسا تغییر کرده است؛ بخشهایی همچون ساختمان سازی و خدمات جای کشاورزی و صنعت را به عنوان سهام داران اصلی رشد اقتصادی گرفته اند / کشاورزی و صادرات انبوه محصولات / صادرکننده الکل / دچار تورم بسیار شدید ناشی از شرایط کوید / سابقا یکی از واردکنندگان اصلی مواد غذایی از ایران	غناي پایين و بودجه اندک پروژه های عمرانی / عدم پذیرش ضمانت نامه بانکههای ایرانی / عدم تمایل به همکاری با شرکتهای ایرانی بدلیل مسائل سیاسی / حضور شرکتهای آذربایجانی، قزاق، ترکیه / ویزای کاری برای اتباع ایرانی /		
	ازبکستان	قربان فرهنگی و ملیتی با ایران / رده ۱۲۰ در شاخص GDP / راه اندازی دولت الکترونیک / منابع اندک نفت و گاز و گسترده پنبه و آب / کشاورزی و صادرات محصولات نساجی، گوشت و لبنیات / صادرکننده ۱۷ میلیون نیروی کار به کشورهای همسایه / ۵۰ درصد جمعیت کشورهای حوزه CIS / کشوری در حال توسعه و اصلاحات اقتصادی و رویه سرمایه گذاری / بکر بودن بازار برای صادرات کالا و خدمات فنی و مهندسی /	سایز کوچک پروژه های عمرانی / عدم پذیرش ضمانت نامه بانکههای ایرانی / حضور شرکتهای آذربایجانی، قزاق، ترکیه و چینی / عدم توانمندی شرکتهای ایرانی در تامین مالی پروژه ها / عدم همکاری ترکمنستان در حمل و نقل زمینی		
	قزاقستان	دارای مزر آبی با ایران / رده ۵۶ در شاخص GDP / راه اندازی دولت الکترونیک / منابع گسترده نفت و گاز و معادن / کشاورزی و صادرات انبوه محصولات / دومین اقتصاد منطقه CIS پس از روسیه / بکر بودن بازار / در حال توسعه و بروز رسانی زیرساختها / جذب بالای سرمایه گذاری خارجی / دارای غنای بالا در اورانیوم، روی، کروم، سرب و منگنز و طلا / یازدهمین منبع بزرگ نفت در دنیا /	عدم پذیرش ضمانت نامه بانکههای ایرانی / عدم تمایل به همکاری با شرکتهای ایرانی بدلیل مسائل سیاسی / حضور شرکتهای آذربایجانی، قزاق، ترکیه و اروپایی / ویزای کاری برای اتباع ایرانی / فساد نیمه گسترده دولتی / عدم توانمندی شرکتهای ایرانی در تامین مالی پروژه ها / تورم و افت ارزش پول ملی		
					آموزش های بین المللی و بهبود مستمر شرکت ها / مذاکره با مقامات دولتی بلند پایه و کارفرمایان پرنفوذ برای پذیرش ضمانت نامه های بانکههای ایرانی و کنترل مستمر و دقیق روی محصولات و مصالح صادراتی / توجه بیشتر بهبود شرایط و مناسبات دیپلماتیک فی مابین

تسهیلات بانکها

باید به حوزه ساخت مسکن هدایت شود

در قالب تسهیلات به بخش تولید، اظهار داشت: بهبود شرایط اقتصاد به جز هدایت منابع داخلی بانکها به حوزه تولید امکان پذیر نیست. کارکرد اصلی بانک، تجمیع منابع خرد مردمی و هدایت آن به حوزه تولید است.

*ضرورت هدایت تسهیلات بانکی به حوزه ساخت مسکن

این استاد دانشگاه با اشاره به این نکته که بخشی از تسهیلات باید به حوزه ساخت مسکن هدایت شود، گفت: در بسیاری از کشورهای سرمایه‌داری دنیا، مسئله مسکن یک مسئله سیاسی و پر اهمیت تلقی شده و دولت تمام تلاش خود را برای هدایت منابع داخلی بانکها به حوزه تولید و ساخت مسکن به کار می‌بندد. برای مثال بخشی از سود تسهیلات بانکی توسط دولت پرداخت می‌شود، چرا که مسئله مسکن جزء اساسی‌ترین نیاز خانوار است و در حیات نظام سیاسی نقش موثری ایفا می‌کند. راغفر با اشاره به نحوه تامین مالی طرح جهش تولید و تامین مسکن در قالب هدایت منابع داخلی بانکها، گفت: قطعاً بانکها باید در حوزه مسکن وارد شده و زمینه تامین مالی ساخت و تولید را در قالب ۲۵ درصد از تسهیلات اعطایی فراهم کنند اما نحوه هزینه‌کرد طرح مجلس برای ساخت مسکن شفاف شود و کلیه دهک‌های درآمدی را از جمله حاشیه‌نشین‌ها نیز جزء قشر هدف این طرح قرار گیرند.

۲ آذر

بانکها باید در حوزه مسکن وارد شده و زمینه تامین مالی ساخت و تولید را در قالب ۲۵ درصد از تسهیلات اعطایی فراهم کنند اما نحوه هزینه‌کرد طرح مجلس برای ساخت مسکن شفاف شود.

حسین راغفر، عضو هیات علمی دانشگاه الزهراء در گفتگو با خبرگزاری فارس با اشاره به تاثیر نحوه تسهیلات دهی بانکها در حال حاضر گفت: تسهیلات اعطایی بانکها اگر به سمت حوزه تولید برود، سبب جلوگیری از رشد نقدینگی و کاهش نرخ تورم را به همراه خواهد داشت اما در شرایط کنونی عمده این تسهیلات به فعالیتهای زود بازده، سفته‌بازی و سوداگری اختصاص پیدا کرده و زمینه افزایش تورم را به وجود می‌آورد. این اقتصاددان ضمن اشاره به شاخص‌های مرتبط با تولید و افزایش رقم تسهیلات اعطایی توسط بانکها، تاکید کرد: در سال گذشته با رکود عمیقی در حوزه تولید مواجه بودیم و این امر بیانگر آن است که تسهیلات اعطایی بانکها به حوزه تولید وارد نشده و زمینه تامین مالی سفته‌بازی و واردات کالاهای غیر اساسی را مهیا کرده است.

*تسهیلات اعطایی بانکها به مقصد تولید نمی‌رسد

وی در بیان علت حرکت بانکها به سمت اعطای تسهیلات به بخش غیر مولد اقتصاد، افزود: تسهیلات ارائه شده به حوزه‌های سفته‌بازی و بخش غیر مولد اقتصاد در مدت زمان کوتاهی به بانک برگشته و سود مطلوبی برای بانک دارد، در نتیجه بانک از ارائه این تسهیلات استقبال می‌کند. راغفر، با اشاره به لزوم هدایت منابع داخلی بانکها

خاطره‌ای از زنده یاد؛ عبدالله سرشار

به قلم مهندس محمد عطاردیان

فارغ‌التحصیل دانشکده فنی تهران بود و بقیه پول ویلا را که در آن زمان مبلغ قابل توجهی بود خرج گرفتاری‌های کاری شرکت و خانوادگی خود کردم. من ویلا را در تاریخی که تعهد کرده بودم تحویل خریدار دادم ولی فروشنده آپارتمان از تحویل به من خودداری کرد و ناچار شدم برای تحویل آپارتمان دست به اقدامات قانونی بزنم و لذا دنبال یک آپارتمان می‌گشتم که خانواده و خودم در خیابان نمایم.

عبدالله سرشار اطلاع پیدا کرد و به زور مرا وادار کرد تا در آپارتمان کنار خودش در یکی از آن مجتمع‌ها به طور موقت تا خالی شدن آپارتمان خودم زندگی کنم البته هر چه اصرار کردم اجاره‌ای هم از من نگرفت. به ناچار آنجا را تمیز کردم و در آنجا ساکن شدم. خودتان عبدالله را با آن مهندس هم دانشکده‌ای که آپارتمانش را به من فروخت مقایسه کنید.

به هر حال در اثر اقداماتم پس از شش ماه درگیری آپارتمان خریداری شده تخلیه شد و آنرا تمیز و بازسازی کردم و به آنجا نقل مکان نمودم. این محبت عبدالله را هرگز فراموش نکرده‌ام و از آن کار مهندس فروشنده آپارتمان که هم دانشکده‌ای خودم هم بود هنوز در تعجبیم.

من و عبدالله هر دو مشکلات مالی خود را با کمک هم برطرف می‌کردیم. البته بیشتر عبدالله بود که به من کمک می‌کرد.

بیاد او همیشه زنده است و او را همچنان محترم می‌داریم و از او زیاد آموختیم.

**دوست نشمار آنکه در نعمت زند
لاف یاری و برادر خواندگی
دوست آن باشد که گیرد دست دوست
در پریشان حالی و درماندگی**

کرده بود که به آنجا بروم ولی فرصت آن فراهم نشد. ضمناً در یکی از خیابان‌های خیابان جردن دو مجتمع آپارتمانی کنار هم ساخته بود که خودش هم در آنجا زندگی می‌کرد و بسیاری از اعوان و انصار و پرسنلش با شرایط بسیار ارزان در آن دو مجتمع زندگی می‌کردند.

در سال ۱۳۶۷ که من ویلای بزرگ خود را در خیابان جردن به علت مشکلات مالی و خانوادگی به مبلغ حدود چهل میلیون تومان فروخته بودم یک آپارتمان در خیابان بخارست به مبلغ حدود ده میلیون تومان از یک فروشنده ای خریدم که او هم

عبدالله درگذشت و اندوهی بزرگ دوستان و همراهانش را در گرفت.

او انسانی شریف و زحمتکش بود. شرکت بانه را با دوستانش تاسیس کرد و همیشه بار کارهای اجرایی با همه مشکلاتش بردوش او بود.

من با عبدالله سرشار از دبیرستان شرف آشنا بودم، او در کلاس‌های بالاتری بود ولی در محیط دبیرستان با هم آشنا شده بودیم. در دانشکده فنی او یک سال از من جلوتر بود و زودتر مهندس شد و شرکت تاسیس کرد.

او باغ بزرگی در شمال داشت که بارها دعوت

موج شکن بندر چند منظوره سیریک (استان هرمزگان)

بندر گناوه (استان بوشهر)

سد نیمه‌تمام سد گناوه (استان بوشهر)

پیام‌آبادگران
آدرسه و دی ۱۳۹۹
شماره ۳۹۲

در دیدار دکتر گلابتوچی دبیر سندیکا با دکتر نیاوندیان معاون اقتصادی رئیس جمهور صورت گرفت

رفع مشکل مالیاتی صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی

دکتر نیاوندیان:
«موضوع مطرح شده توسط سندیکای شرکتهای ساختمانی، مشکل بزرگی است و می بایستی تلاش شود تا مشکل این شرکتهای حل گردد» وی راهکارهای لازم را اعلام نمود و بیان داشت: برای حل مشکل شرکتهای این حوزه از طریق ریاست محترم سازمان امور مالیاتی پیگیری های لازم را انجام خواهند داد.

و مهندسی ایجاد نموده و پیگیری های صورت گرفته از بانک مرکزی و سازمان امور مالیاتی با عنوان اینکه بایستی موضوع در شورای هماهنگی اقتصادی مطرح شود به نتیجه ای نرسیده است. در پایان دبیر سندیکا اعلام نمود درخواست سندیکای شرکتهای ساختمانی ایران برای شرکتهای گرفتار این موضوع تسری استثناء مربوط به حکم جزا بند ۶ تبصره ۶ قانون بودجه سال ۹۹ به سال ۹۷ می باشد. دکتر نیاوندیان نیز در این دیدار با حمایت هر چه بیشتر از صادرات غیرنفتی به ویژه صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی اعلام نمود: «موضوع مطرح شده توسط سندیکای شرکتهای ساختمانی، مشکل بزرگی است و می بایستی تلاش شود تا مشکل این شرکتهای حل گردد» وی راهکارهای لازم را اعلام نمود و بیان داشت: برای حل مشکل شرکتهای این حوزه از طریق ریاست محترم سازمان امور مالیاتی پیگیری های لازم را انجام خواهند داد.

استفاده از مشوق های مالیاتی مستثنی شده اند. (جزء ۱ بند ۶ تبصره ۶) دکتر گلابتوچی افزود: ولی این حکم در بند ۸ تبصره ۸ قانون بودجه سال ۱۳۹۸ برای استفاده از مشوق های مالیاتی در سال ۹۷، تصریح ندارد. در حال حاضر که سازمان امور مالیاتی پرونده های سال ۹۷ اینگونه صادرکنندگان را رسیدگی می نماید، نسبت به شناسایی درآمد ارزی و سود ناشی از تسعیر نرخ ارز و مطالبه مالیات عملکرد مربوط به سال ۹۷ آنها همانند سایر مشمولین این حکم (رفع تعهد ارزی به منظور استفاده از مشوقهای مالیاتی) اقدام نموده است. وی تصریح کرد: در حالی که درآمدهای حوزه پیمانکاری پس از کسر همه هزینه ها و در پایان پروژه قابل محاسبه بوده و سود ناشی از فعالیت پیمانکاری مشخص و در پرونده مالی شرکت ثبت می گردد این اقدام سازمان امور مالیاتی مشکلات فراوانی برای شرکتهای صادرکننده خدمات فنی

در ادامه پیگیری های سندیکا در خصوص حل مشکل مالیاتی شرکتهای صادرکننده خدمات فنی و مهندسی در سال ۱۳۹۷ جلسه ای در روز شنبه تاریخ ۲۲ آذر ۱۳۹۹ با حضور دکتر نیاوندیان معاون اقتصادی رئیس جمهور و دکتر گلابتوچی دبیر و سایر نمایندگان سندیکا برگزار گردید. در این نشست آقای دکتر گلابتوچی ضمن تشریح مشکلات شرکتهای صادرکننده خدمات فنی و مهندسی با موضوع مالیاتی عنوان کرد: تعدادی از شرکتهای پیمانکاری عضو سندیکای شرکتهای ساختمانی ایران در شرایط اقتصادی خاص کنونی کشور و با قبول تمام سختی ها و دشواریهای موجود در عرصه صدور خدمات فنی و مهندسی، بدون دریافت ارزش خاص و سهمیه ارزی و عدم انتقال ارز به خارج از کشور مشغول به فعالیت می باشند که بر اساس قانون بودجه سال ۱۳۹۹، موضوع صادرات خدمات فنی و مهندسی و بخش کشاورزی از شمول شروط این بند یعنی رفع تعهد ارزی به منظور

پیگیری وضعیت شرکت‌های پیمانکاری در موج سوم شیوع کرونا

شرکت‌ها که عمدتاً دفاتر مرکزی آنها در تهران فعال بوده و در سراسر کشور دارای کارگاه هستند درخواست استعلام از ستاد را نموده اند. خواهشمند است دستور فرمایید تصمیمات ستاد ملی مبارزه با کرونا در مورد نحوه فعالیت‌های شرکت‌های پیمانکاری و عملیات عمرانی و مبنی بر تعطیلی کامل یا فعالیت محدود از اول آذرماه را به این شکل جهت اطلاع رسانی فوری به اعضا ابلاغ فرمایند.

پیشاپیش از دستور اقدامی که صادر می‌فرمایید سپاسگزاری می‌نماید.
با تقدیم احترام
ایرج گلابتونچی - دبیر

با توجه به تصمیمات ابلاغی ستاد ملی مبارزه با کرونا جهت اجرای محدودیت فعالیت‌ها در سطح کشور در دوره موج سوم شیوع ویروس کرونا و عدم شفافیت نحوه فعالیت شرکت‌های پیمانکار و کارگاه‌های عمرانی، دبیرخانه سندیکا جهت تعیین تکلیف و نحوه فعالیت اعضای خود و سایر پیمانکاران نسبت به پیگیری موضوع از ستاد ملی کرونا و سازمان برنامه و بودجه اقداماتی را انجام داده است.

متن نامه ارسالی به وزارت بهداشت جهت اطلاع منتشر می‌گردد. لازم به ذکر است پس از حصول نتیجه، فوراً موضوع به اطلاع اعضا خواهد رسید.

جناب آقای دکتر حریری دبیر محترم ستاد ملی مبارزه با کرونا موضوع: فعالیت شرکت‌های پیمانکاری

با سلام؛ احتراماً با سپاس از زحمات و تلاش‌های موثر حضرت عالی و همکاران محترمتان در خصوص بررسی و کنترل شرایط ناشی از شیوع ویروس کرونا و ضمن تقدیر و تشکر از زحمات کادر درمان و آرزوی توفیق و سلامتی روز افزون از خداوند متعال برای همه دست‌اندرکاران جامعه پزشکی کشور به

استحضار می‌رساند، سندیکای شرکت‌های ساختمانی ایران به عنوان قدیمی‌ترین تشکل صنفی و نماینده بخش عظیمی از پیمانکاران طرح‌های عمرانی و زیربنایی کشور با بیش از دو میلیون نفر از طیف‌های مختلف از کارگران زحمتکش تا مهندسان مجرب در اقصی نقاط کشور مشغول به فعالیت می‌باشند که سهم بزرگی در آبادانی، اشتغال و رونق تولید و اقتصاد کشور دارند.

با توجه به شرایط حاد و خاص ایجاد شده به دلیل شیوع بیماری کرونا، شرکت‌های عضو سندیکا جهت تمکین از دستورات ستاد ملی مبارزه با کرونا در خصوص نحوه حضور و ادامه فعالیت

دو وینار سازمانهای جامعه مدنی بررسی شد؛

اثرات کرونا در فضای صنعت احداث

حیوان به انسان در وهان چین ظهور کرد قطعاً پدیده‌ای خاص است. از ظهور آن در سال ۲۰۱۹ تاکنون کلیه شرایط جهان را در ابعاد مختلف اقتصادی، سیاسی، امنیتی، اجتماعی، فرهنگی تحت تاثیر جدی قرار داده است و ما گرفتن جان انسان‌های بسیاری در اقصی نقاط جهان بالاخص در کشور عزیزمان ایران را شاهدیم. به علت اثرات وسیع آن در موارد فوق دانشمندان علم پزشکی و در پی آن دانشمندان مسائل اقتصادی، اجتماعی، سیاسی به دنبال راهکار برای مقابله با تاثیرات این ویروس بسیار خطرناک که شاید جان میلیون‌ها انسان را در آینده می‌گیرد هستند و بارقه‌های امید در مورد واکسن آن در آینده نه چندان دور وجود دارد ولی به نظر می‌رسد تا حضور واکسن موثر در جهان و به کارگیری آن در اقصی نقاط جهان شاید چند سالی پیش رو داریم.

وی گفت: بدون شک همه جهان بایستی شرایط و فضای زندگی و کسب و کار خود را با این شرایط و خصوصاً شرایط پس از آن

امیدواریم که دولتمردان، فعالان اقتصادی و مدیران تشکلهای برای دوران پس از کرونا تدبیری بیندیشند تا امکان فعالیت‌های توسعه‌ای فراهم شود. این امر بدون درایت دولت و اهتمام بخش خصوصی مقدور نیست. وی در معرفی سخنران برنامه عنوان کرد: مهندس طبیب‌زاده فوق لیسانس راه و ساختمان از دانشگاه تهران هستند و طی ۵ دهه گذشته در بخشهای مختلف نزدیک به دولت، بخش خصوصی و جامعه مدنی فعالیت داشته‌اند. ایشان مقالات زیادی منتشر کرده‌اند، در کنفرانس‌های زیادی حاضر بوده‌اند و اخیراً کتابی با عنوان «نظام فنی و اجرایی و مدیریت پروژه» به قلم ایشان منتشر شده است. ضمن تشکر از ایشان که دعوت ما را پذیرفتند.

در ادامه **مهندس محمدرضا طبیب‌زاده** با بیان این که کووید ۱۹ (COVID-19) ویروس جدیدی نیست و در گذشته حضور داشته است تصریح کرد: اما آنچه که در سال ۲۰۱۹ میلادی با تغییر شرایط ژنتیکی خود و از

وینار حضور و اثرات کووید ۱۹ در فضای صنعت احداث روز دوشنبه ۸ دی ماه به همت سازمانهای جامعه مدنی و شبکه کمک در پلتفرم اسکای روم برگزار شد. این وینار چهارمین وینار سازمانهای جامعه مدنی در دوران کرونا بود که طی آن مهندس محمدرضا طبیب‌زاده عضو هیات مدیره انجمن شرکتهای مهندسی و پیمانکاری نفت گاز و پتروشیمی بود به اثرات کووید ۱۹ در فضای صنعت احداث پرداخت.

در آغاز این سمینار آنلاین **علی اکبر سهیلی** عضو هیات مدیره حامیان جامعه مدنی ضمن خیر مقدم به حاضران عنوان کرد: صنعت احداث مجموعه شرکتهای و صناعی هستند که کار زیربنایی و توسعه‌ای انجام می‌دهند و با ظرفیتی که به وجود می‌آورند باعث بهبود فضای کسب و کار و کم شدن نیاز ما به شرکتهای خارجی می‌شوند. در شرایط کنونی پرداختن به اثرات اقتصادی کرونا در صنعت احداث از مباحث مهمی است که پرداختن به آن ضروری است،

وقف دهند. ورود من به بحث کووید ۱۹ بر اساس درخواست آقای مهندس عطاردیان صورت گرفت تا اثرات کووید ۱۹ بر صنعت بیمانکاری و احداث کشور بررسی شود. مهندس طبیب زاده تصریح کرد: آموزش‌های کووید ۱۹ به انسان برای نگاه به کره زمین، طبیعت، و انسان حائز اهمیت است. زمین در منظومه شمسی منحصر به فرد است و انسان شاهکار خلقت است. بشر خردمند است اما هنوز به ظرفیت‌ها و پدیده‌های مادر زمین پی نبرده است و گهگاه او را از خود رنجیده می‌کند. بشر به دنبال رفاه و رضایت بیشتر و به دنبال توسعه محیط و امکانات است و در این ارتباط باید به طبیعت احترام بگذارد. طبیعت، پسماند و آلودگی را بر نمی‌تابد و بدن و واکنش نشان می‌دهد. واکنش طبیعت به اشکال مختلف مانند ویروس‌ها و میکروب‌ها، تاکنون میلیون‌ها بشر را به کام مرگ فرستاده است. این واکنش‌ها در عین حال همراه با هشدار و آموزش سازگاری و ارائه مدل‌های صحیح طبیعی به بشر بوده است. وی افزود: ویروس کووید ۱۹ به باور ما، موجودی بی‌شعور و بی‌جنب و جوش است، نه زنده است، نه رونده، نه خزنده، نه جهنده و نه پرنده، بلکه صرفاً چسبنده به سلول‌ها است، عمر کوتاهی هم دارد. ظاهراً بشر متمدن اعتبار شعور را صرفاً به خود اختصاص داده یا اینکه اصول شعور را بد معنا کرده است. این کووید ۱۹ نانوگرمی در مدت چند ماه شیوع، دست آوردهای شگرفی به جا گذاشت، این ویروس با شعور بین انسان و حیوان تفاوت قائل است. اگر قاطعانه به کشتن یک انسان مبتلا رأی می‌دهد دیگری را صرفاً ناقل ویروس قرار داده، بدون اینکه به خودش آسیب برساند و حتی گروهی دیگر را به سادگی رها می‌کند به طوری که نه مبتلا شوند و نه خطری برای دیگران به حساب آیند. با این همه ذکاوت، آیا می‌توان کووید ۱۹ را موجودی بی‌جان و بی‌شعور قلمداد نمود در حالی که تمام شعور و خرد و تجارب انسان را به چالش کشیده است؟

این فعال صنعت احداث عنوان کرد: ویروس کرونا باعث توقف و رکود بسیاری فعالیت‌های تولیدی، اقتصادی، اجتماعی و شیوع بیکاری شده است. اما به همراه خود مدل‌های زیبای زیست محیطی، بهداشتی و اجتماعی و امنیت را به ارمغان آورده است. امنیت حیات برای همه موجودات از جمله خود انسان به شرطی که دست از آسیب رساندن به طبیعت بردارد. کووید ۱۹ خیلی قاطع به انسان نهیب زد که مالکیت زمین از آن تو نیست و بنابراین حق دست اندازی به آن را ندارد. کووید ۱۹ چالشی عظیم در گستره غالب کشورهای جهان به راه انداخته است و شگفتا که مخاطب اصلی این چالش‌ها عمدتاً سیاستمداران و اقتصاددانان دلوپس کسب و کار سنتی و واپس‌گرای پیشین است. کرونا به بشر آموخت که کمترین خسارت انسان از ناآگاهی و کم‌خردی، تلفات انسانی کووید ۱۹ است، کووید ۱۹ به شدت طرفدار زمین، محیط زیست، هوای پاک، تثبیت درجه حرارت زمین، ترمیم لایه ازن، حفظ و گسترش جنگل‌ها، حفظ حیات وحش، کاهش کربن تولیدی بشر، و کاهش خشکسالی است. کووید ۱۹ راساً تصمیم ندارد اجازه دهد زمین دستخوش آشفستگی مجدد شود. برخلاف شعار ضد کووید ۱۹ انسان‌ها، ارتقا دانش پزشکی سلامت، آموزش و گسترش ایمنی و سلامت بشر از اهداف هوشمندانه کووید است. وی افزود: کووید ۱۹ بسیاری نظام‌ها و کسب و کارهای زیاده‌خواه و آسیب‌رسان انسان را متوقف کرده و خواستار بنا نهادن اقتصادهای عدالت‌پرور و ضد فقر می‌باشد. تا همین جا روشن شده است که قبل از بازگشت به شرایط قبل از کووید ۱۹ جوامع بشری ناگزیر به انتخابی بزرگ هستند، اگر موفق به انتخاب اصلاح بشویم از هم اینک باید دست به کار اصلاحات توصیه‌ای کووید ۱۹ و به کارگیری روش‌های نوین برای خلق ایده‌ها و پروژه‌های اقتصاد آبی شویم. مهندس طبیب زاده در ادامه افزود: مجموعه‌ای از سیاست‌ها و اقدامات

توسط دولت‌ها در زمینه کووید ۱۹ انجام شده که از جمله می‌توان به بستن مرزها، قرنطینه‌های دائمی، محدودیت‌های جابجایی، جلوگیری از گردهمایی‌های بزرگ و تعطیل کردن شهرهای بزرگ و یا حتی کل کشور اشاره کرد. در نتیجه این اقدامات تغییرات بسیار گسترده‌ای به فعالیت‌های اقتصادی و زندگی مردم تحمیل شده است. در حالیکه بسیاری از کسب و کارها در حال تدوین و توسعه طرح‌های ادامه کار و بقا در زمان همه‌گیری جهانی کنونی هستند، تمام کارفرمایان نیاز دارند تا به میزان کافی برای رویارویی با گسترش کووید ۱۹ آماده شوند، شرایط را مدیریت کنند و پاسخگویی مناسب داشته باشند. وی گفت: برای رسیدگی به کووید ۱۹ کارفرمایان باید توصیه‌هایی را که از طرف مقامات ملی و محلی ارائه می‌شود را دنبال کنند و اطلاعات ضروری را به محل کار اعلام نمایند. ریسک بالقوه شکست کسب و کارشان را بررسی کنند. برنامه ادامه کسب و کار را به طوری که با دستورالعمل‌های پیشنهادی مقامات ملی و محلی تطابق داشته باشد تدوین کنند و آن را مرور کنند تا با حمایت از کارگران و خانواده‌شان انعطاف پذیری کسب و کارشان را بهبود ببخشند. ریسکها و خطرات مربوط به کووید ۱۹ که کارگران و سایر افراد در ارتباط با محل کار را تهدید می‌کند بشناسید و کم کنید. بهداشت محل کار را بهبود دهند و اصول فاصله اجتماعی (یا همان فاصله فیزیکی) را در تمام نقاط محل کار کاملاً رعایت کنند؛ توانایی کسب و کار خود را برای جبران خسارات کارگران بالاخص در بخشهایی که کارگران بیشتر در معرض کووید ۱۹ هستند ارزیابی کنند. طبیب زاده تصریح کرد: به طور کلی کارفرمایان موظفند تا از سلامتی و ایمنی کارگران و سایر افراد حاضر در محل کارشان اطمینان حاصل نمایند. این مسئله شامل محیط کار در شرایطی عاری از ریسکها و خطرات سلامتی و همچنین تامین امکانات کاری برای کارگران به جهت انجام وظایف

منعطف کاری، افزایش فضای فیزیکی میان کارگران در محل کار، تغییر فرهنگ محل کار با حذف دست دادن و ...، بازمینی سفرهای غیرضروری کاری، استفاده از خدمات پیک، تحویل در درب محل و یا بیرون بر برای ارسال و دریافت محصولات و کالاها نیز قابل توجه است.

وی تصریح کرد: کارفرمایان برای ادامه کار باید خطرات و ریسک کووید ۱۹ را در محل کار خود مدیریت کنند. کارگران مسئولند تا مراقبتهای معقول در خصوص سلامت و ایمنی خودشان و سایر افراد داشته باشند و همچنین موظفند تا با کارفرمای خود برای پیاده سازی اقدامات کنترل کننده و پیشگیرانه همکاری نمایند. کارگران همچنین موظفند تا در صورتی که از هر نوع بیماری، مشکلات جسمی و یا روحی رنج می‌برند به طوری که عملکرد کاریشان را تحت تاثیر قرار می‌دهد و یا ممکن است ایمنی، بهداشت و یا رفاه سایر افراد حاضر در محل کار را در خطر قرار دهد، کارفرمایان را مطلع کنند. کارگران علی‌الخصوص در شرایط بحرانی حال حاضر در برابر حفاظت خود و سایرین موظفند.

طبيب زاده عنوان کرد: بیمه‌های خسارات کارگران در حقیقت کارگران را در برابر صدمات و بیماریهای مرتبط با کار حمایت می‌کند. در حالی که این مسئله که آثار، غرامات و صدمات COVID ۱۹ تحت پوشش بیمه‌ای کارگران قرار می‌گیرد یا خیر سوالی است که به سازمان قضا و شرایط خاص آن ارجاع داده می‌شود. از آنجایی که گروه خاصی از کارگران آسیب پذیرتر از سایرین هستند و ممکن است طبق قوانین خاصی از ایشان محافظت صورت گیرد و از طرفی ادعای غرامات هر کارگری نیاز به تحقیق و تفحص در این زمینه دارد، کارفرمایان می‌بایست شرایط کشور خودشان را بسنجند.

مهندس طبیب زاده تاکید کرد: احتمالاً قانون مشخصی در خصوص وظایف کارفرما در ارتباط با کووید ۱۹ در محل کار وجود ندارد، اما بیشتر قوانین کار مرتبط با بهداشت حرفه‌ای، کارفرمایان را وادار به

می‌بایست اطلاعات مربوط به کووید ۱۹ را به کارگران ارائه دهند و آن را پنهان نکنند. در این باره کارفرمایان باید شفاف عمل کنند و همه اطلاعات ضروری مربوط به سلامتی را در اختیار کارگران قرار دهند. کارفرمایان باید برای حفظ امنیت و بهداشت محل کار اقداماتی همچون کم کردن ارتباطات نفر با نفر در محل کار، اطمینان از فاصله اجتماعی میان افراد در محل کار، ضد عفونی منظم محل کار، فراهم کردن امکانات کافی بهداشتی و ... را انجام دهند. در فاصله- گذاری اجتماعی (فاصله‌گذاری فیزیکی) باید فاصله حداقل دو متری بین افراد رعایت شود. در همین زمینه پایه‌گذاری شرایط

کاریشان است البته تا جایی که به طور معقول قابل انجام باشد. بیشتر قوانین ملی در خصوص ایمنی و سلامت چنین مواد قانونی دارند.

مهندس طبیب زاده در بخش دیگری از سخنان خود به ضوابط سازمان بهداشت جهانی WHO و دستورالعملهای ILO سازمان بین‌المللی کار در دوران کرونا اشاره کرد و گفت: کووید ۱۹ یک بیماری عفونی است که با جدیدترین نوع ویروس شناخته شده COVID ۱۹ ایجاد می‌گردد. در رویارویی با کووید ۱۹ کارفرمایان ملزم به انجام چه کاری هستند تا سلامتی و ایمنی کارگرانشان را در محل کار تامین کنند؟ به نظر می‌رسد دستورالعمل‌های سازمان بین‌المللی کار یکی از کامل‌ترین دستورالعمل‌هایی است که درباره مقابله با کووید ۱۹ برای فضای کسب و کار و صاحبان صنایع و کارفرمایان ارائه شده است و به حفظ و ایمنی کارگران هم توجه کرده است. این راهنما توسط سازمان جهانی کار (ILO) در ۲۹ محور تدوین شده شده تا به کارفرمایان کمک کند محل کارشان را در زمان شیوع کووید ۱۹ مدیریت کند. محتوای این راهنما شامل مواردی مانند ادامه فعالیت کسب و کار، حفاظت از کارگران و پاسخ به برخی از سوالات مرتبط با محل کار و ایمنی و بهداشت شغلی OSH است که برخی کارفرمایان دارند.

وی گفت: این محورها شامل مسائل متعددی است از جمله اینکه کارفرمایان

احتمالاً قانون مشخصی در خصوص

وظایف کارفرما در ارتباط با کووید

۱۹ در محل کار وجود ندارد، اما

بیشتر قوانین کار مرتبط با بهداشت

حرفه‌ای، کارفرمایان را وادار به

فراهم کردن و حفظ محیط کار

حداالمقدور امن می‌کند تا از امنیت

و سلامت کارگران و دیگر افراد

در محل کار اطمینان حاصل شود.

کارفرما موظف است کارگرانی را که

بیمار هستند یا در معرض بیماری

قرار گرفته‌اند کنترل کند. باید

دستورالعمل‌های لازم را به کارگران

ارائه دهد.

فراهم کردن و حفظ محیط کار حدالمقدور امن می‌کند تا از امنیت و سلامت کارگران و دیگر افراد در محل کار اطمینان حاصل شود. کارفرما موظف است کارگرانی را که بیمار هستند یا در معرض بیماری قرار گرفته‌اند کنترل کند. باید دستورالعمل‌های لازم را به کارگران ارائه دهد. کارفرما باید از آخرین سیاستها یا بخشنامه‌های اتخاذ شده توسط مقامات کشوری یا محلی آگاه باشد و بر طبق آنها اقدام نمی‌کند.

وی افزود: اگر کسی از کارگران علائم کووید ۱۹ را داشت و مشکوک به ابتلا بود، باید طبق توصیه مقامات کشوری یا محلی، فوراً تحت مراقبتهای پزشکی قرار بگیرد. اگر یکی از کارگران اخیراً از سفر خارج از کشور بازگشته باشد، توصیه می‌شود که کارفرمایان قانون خود قرنطینگی ۱۴ روزه را اعمال کنند، حتی اگر توسط دولت الزامی اعلام نشده باشد. اگر یکی از کارگران مشکوک به ابتلا به کووید ۱۹ باشد، به شدت توصیه می‌شود که اجازه حضور در محل کار به او داده نشود و در صورت لزوم حتی می‌بایست او را تشویق کرد که تست کووید ۱۹ بدهد و تاییدیه پزشکی دریافت کند. اگر تست منفی بود می‌تواند به کار خود بازگردد، اما اگر تست مثبت اعلام شد می‌تواند برای مدت غیاب خود مرخصی استعلاجی بگیرد. برخی کارگران ممکن است مخصوصاً به علت خطرات رفت و آمد روزانه و استفاده از وسایل نقلیه عمومی، همچنان نگران باشند. در این شرایط کارفرما می‌تواند با کار از خانه کارگران موافقت کند و اگر این امکان فراهم نبود، کارفرما باید به کارگران اجازه استفاده از مرخصی استحقاقی با حقوق یا مرخصی بدون حقوق را بدهد.

وی در ادامه گفت: کارگران موقت، قراردادی و یا غیررسمی در صورت بیماری یا آسیب دیدگی حق غیبت از کار را دارند. با این حال، اینکه برای روزها یا شیفت‌هایی که کار نمی‌کنند حق استفاده از مرخصی استعلاجی یا دیگر مزایا را داشته باشند، تا حد زیادی به قوانین کشوری و سیاست‌های شرکت بستگی دارد. وظیفه قانونی کارفرما

حصول اطمینان از امنیت و سلامت افراد حاضر در محل کار از جمله ارباب رجوع است. در صورتی که کارفرما احساس کند که حضور یکی از کارگران برای دیگران ایجاد خطر می‌کند (مثلاً اگر علائم COVID ۱۹ را داشته باشد)، می‌تواند به کارگر مرخصی استعلاجی بدهد، با این توجیه که شرایط لازم برای انجام کار را ندارد. ارباب رجوع اجازه حضور در محل کار را با رعایت

کارگران موقت، قراردادی و یا غیررسمی در صورت بیماری یا آسیب دیدگی حق غیبت از کار را دارند. با این حال، اینکه برای روزها یا شیفت‌هایی که کار نمی‌کنند حق استفاده از مرخصی استعلاجی یا دیگر مزایا را داشته باشند، تا حد زیادی به قوانین کشوری و سیاست‌های شرکت بستگی دارد. وظیفه قانونی کارفرما حصول اطمینان از امنیت و سلامت افراد حاضر در محل کار از جمله ارباب رجوع است. در صورتی که کارفرما احساس کند که حضور یکی از کارگران برای دیگران ایجاد خطر می‌کند (مثلاً اگر علائم COVID ۱۹ را داشته باشد)، می‌تواند به کارگر مرخصی استعلاجی بدهد، با این توجیه که شرایط لازم برای انجام کار را ندارد. ارباب رجوع اجازه حضور در محل کار را با رعایت پروتکل‌های ILO دارد.

پروتکل‌های ILO دارد.

وی در زمینه دورکاری در دوران کرونا نیز عنوان کرد: قبل از تنظیم سیاست کار در منزل، کارفرما باید تصمیم بگیرد که آیا شغل مورد نظر قابلیت دورکاری دارد یا خیر. اگر جواب مثبت است، کارفرما باید داشتن تجهیزات، تکنولوژی و توانایی لازم برای برقراری ارتباط با دیگر همکاران و شرکت را در نظر بگیرد. همچنین یادآوری این موضوع مهم است که کارکنان در هر کجا که کار کنند، مسئولیت سلامت و امنیت فیزیکی و روانی آنها حین انجام کار همچنان بر عهده کارفرما است. کارفرما باید راهنما و دستورالعملی تنظیم کند که حاوی توصیه‌های لازم برای کار کارکنان در خانه باشد.

مهندس طیب‌زاده عنوان کرد: مشخص کردن انتظارات کارفرما و کارکنان درباره اینکه کار دقیقاً چیست و شرایط مرتبط با آن چگونه است ضروری است. به طور کلی اگر هر دو طرف با کار در منزل موافقت کنند، بیمه به کارکنان تعلق می‌گیرد. کارکنان باید از دستورات شرکت مبنی بر کار در منزل اطاعت کنند، در محیط غیررسمی کار از جمله خانه شخص، نیز کارکنان باید اقدامات لازم برای حفظ سلامت و امنیت خود را انجام دهند و طبق توصیه‌های پزشک و کارفرما عمل نمایند. چون مدیریت ریسک با کارفرمایان است آنها

می‌توانند فعالیت‌ها را تغییر یا کاهش دهند. طبیب‌زاده عنوان کرد: گاهی به دلیل ماهیت شغل و وظایف کاری امکان دورکاری وجود ندارد. در چنین شرایطی، کارفرما باید اقدامات پیشگیرانه را به عمل آورند از جمله طول مدت ارتباطات فیزیکی افراد و همچنین میزان مجاورت افراد را کاهش دهد. ساعات کاری افراد را به صورت غیر هماهنگ تنظیم کند. رویدادهای کاری کم اهمیت را به تعویق بیندازد و رویدادهای کاری مهم را نیز کاهش دهد. کارفرمایان می‌توانند ساعات کاری یا نوبتهای کاری کارگران را تغییر دهند. در مورد برخی از کارفرمایان، که نیروی کار آنها بر اساس دسته توافق جمعی شکل

در قدم اول باید دید آیا هیچ گزینه دیگری برای نقل و انتقال فرد در درون خود کسب و کار یا واحد تجاری وجود دارد؟ علاوه بر این توجه به قوانین مربوطه، یا توصیه‌های مرتبط در زمینه وضعیت فعلی و بررسی الزامات مذاکره تحت قوانین و توافقات دسته جمعی از جمله در صورت امکان ورود اتحادیه‌های مرتبط به موضوع ضروری است.

مهندس طبیب‌زاده در زمینه خاتمه کار نیز عنوان کرد: در شرایطی کسب و کارها مجبور به خاتمه کار می‌شوند. قوانین کشوری و اقدامات امنیتی، اقدامات پیشگیری و کنترل بیماریهای عفونی به دولت طیفی از اختیارات می‌دهد که می‌تواند فعالیت‌های

کسب و کار را تحت تأثیر قرار دهد، از جمله این موارد می‌توان به صدور دستور به بستن محل‌های کار یا محدود کردن رفت و آمد مردم اشاره کرد. تحت چنین شرایطی تخطی از دستورات وضع شده توسط دولت جرم محسوب می‌شود و مجازات آن جریمه یا زندان خواهد بود. در نتیجه بحران کووید ۱۹ برخی از کسب و کارها با دستور دولت مجبور به خاتمه کار خود شده‌اند. همچنین ممکن است کسب و کاری به دلیل کسری بودجه یا نبود مشتریان، عدم دسترسی به منابع و شرکای تجاری مجبور به خاتمه کار شود. لذا در این مورد بایستی تمهیدات لازم توسط دولت‌ها برای جبران شرایط بالا گرفته شود.

مهندس طبیب‌زاده گفت: کارفرمایان نمی‌توانند کارگران را به طور موقت و بدون پرداخت از کار اخراج کنند البته برخی از قوانین کار یا توافقات دسته جمعی ممکن است به کارفرمایان حق اخراج موقتی کارگران را بدون پرداخت در طی دوره‌های خاصی بدهد. با افزایش توجهات به پیشرفت COVID ۱۹، گسترش ترس و نگرانی ممکن است باعث انگ زدن به کسانی شود که بیمار می‌شوند یا در معرض آن قرار می‌گیرند. کارفرمایان باید الزامات مربوط به تأمین سلامتی کارگران را مورد ملاحظه قرار دهند. این کار باید به نحوی انجام شود که از هرگونه احتمال رفتار غیرقانونی تبعیض آمیز یا تعرض بر علیه کارگران یا اعضای خانواده افرادی که به COVID ۱۹ مبتلا شده‌اند، جلوگیری شود.

وی افزود: ممکن است کارفرمایان برای پیشگیری یا مدیریت انتشار و خطر COVID ۱۹ در محل کار اطلاعات شخصی، از جمله تاریخچه سفر یا وضعیت سلامتی را جمع‌آوری، استفاده و افشا کنند. آنها باید اطمینان حاصل کنند که این رویه‌ها و اعمال در صورت وجود در راستای قانون ملی درباره افشای اطلاعات سلامت باشد. به طور کلی، کارفرمایان نباید دلایل مرخصی یا دورکاری کارگرا افشا کنند، مگر برای کارگرانی که این اطلاعات را برای انجام وظایف شغلی خود نیاز دارند.

در شرایط موجود فعالان حاضر در صنعت احداث کشور به علت شرایط سنگین تحریم نمی‌توانند کالا و تجهیزات خود را از خارج از کشور و از طریق باز کردن اعتبارات اسنادی (LC) توسط بانکهای ایرانی چه دولتی چه خصوصی تامین نمایند و لاجرم بایستی برای تسهیل در این موضوع با دادن هزینه بین بانکی (Banking fee) که این عدد ممکن است تا ۲۰ درصد یا بیشتر برسد LC برای سازندگان کالا و تجهیزات از طریق بانکهای کشورهای واسطه با پرداخت fee اشاره شده امکان پذیر است.

گرفته، ممکن است تغییر تنظیمات کاری بدون مشورت با کارگران (و به طور بالقوه با اتحادیه‌ها) ممکن نباشد بنابراین، قویاً به کارفرمایان پیشنهاد می‌شود که هنگام در نظر گرفتن انجام تغییرات خاص در فعالیتها (در صورت امکان) اتحادیه‌های مربوطه را در جریان قرار دهند و درباره گزینه‌ها و الزامات مخصوص پیش از انجام هر تغییر، نظر آنها را جویا شوند. ILO می‌داند که درباره یک بنگاه اقتصادی سخن می‌گوید بنابراین به کارفرمایان اجازه می‌دهد با توجه به سقوط تقاضا فعالیت‌ها را کاهش دهند. وی تصریح کرد: بیش از انفصال یک کارگرا از خدمت، باید رویه‌ها و اصولی را رعایت کرد.

این فعال صنعت احداث در زمینه زندگی با کووید ۱۹ در فضای کسب و کار پیمانکاران صنعت احداث عنوان کرد؛ ضوابط وزارت بهداشت ایران در ۶ محور به این بحث شاغلین در فضای کسب و کار پرداخته است. پیش از هر چیزی وزارت بهداشت به فاصله‌گذاری اجتماعی برای کاهش مواجهه و قطع زنجیره انتقال اشاره کرده است. غربالگری، مراقبت و بازخوانی شاغلین در کووید ۱۹ نیز مورد توجه قرار گرفته است. در این زمینه همه موظف هستند در بدو ورود به محل کار فرم خود اظهاری را مبنی بر عدم وجود علائم تنفسی مرتبط با کووید ۱۹ پر نمایند. علاوه بر این بررسی روزانه علائم شاغلین، مراقبت از گروه‌های آسیب‌پذیر و فراهم کردن شرایط محیط کار برای این افراد (در صورت عدم امکان دورکاری) لازم است.

محمد رضا طیب‌زاده گفت: بهداشت و حفاظت فردی و جزئیات آن محور دیگر مورد تاکید است. کارفرما موظف است اقدامات ترویجی و آموزشی را به منظور آموزش موارد بهداشت فردی به پرسنل کارگاه انجام دهد از جمله شستشوی مکرر دستان با آب و صابون مایع به مدت حداقل ۲۰ ثانیه و در صورت آلودگی مشهود حداقل ۴۰ ثانیه، استفاده از محلول ضد عفونی کننده بر پایه الکل در صورت عدم دسترسی به آب و صابون، عدم استفاده از الکل صنعتی (الکل متیلیک یا متانول) به عنوان ماده ضد عفونی و گندزدا به دلیل خطرات سمی آن، عدم تکاندن خاک لباس کار در فضای بسته و یا استفاده از کمپرسور باد برای تمیز کردن لباسها در پایان ساعت کاری، خشک کردن لباسهای شستشو شده زیر نور آفتاب در محل تمیز و به دور از آلودگی‌های کارگاه، پرهیز از دست زدن به چشمان، بینی، یا دهان، عدم استفاده مشترک از تجهیزات حفاظت فردی نظیر کلاه ایمنی دستکش، کفش ایمنی، ماسک خوب کافی، کاهش اضطراب، نوشیدن مایعات کافی و تغذیه مناسب، ممنوع بودن استعمال دخانیات به دلیل تأثیر آن بر تضعیف سیستم ایمنی بدن، عدم استفاده از فندک و کبریت به

صورت مشترک، و ...

وی گفت: محورهای بعدی مورد تایید وزارت بهداشت، بهداشت مواد غذایی، بهداشت ابزار و تجهیزات و آموزش بهداشت است. بهداشت ساختمان محل کار نیز جزو الزامات است. در این زمینه تهیه مناسب برای محل، باز گذاشتن درب و پنجره‌ها برای اوقاتی از روز، تفکیک محل تحویل لباس از محل اسکان به گونه‌ای که گرد و خاک و آلودگی به محل اسکان منتقل نشود، گندزدایی مستمر، استفاده از سطل درب-دار پدالی، حذف آبخوری‌های عمومی از سطح کارگاه و ... مورد تاکید است.

مهندس طیب‌زاده در جمع‌بندی سخنان

خود به چالش‌های بخش خصوصی در صنعت احداث کشور در شرایط کنونی و پسا کرونا اشاره کرد و گفت: مراد از دوران پسا کرونا دوران ختم اپیدمی نیست. پسا کرونا مانند ویروس آنفلوانزا با بشر زندگی می‌کند و ما واکنش این ویروس را در فصول سرد سال استفاده می‌نماییم، اما بحث ما از دوران پسا کرونا در مورد فعالان حاضر در جامعه انسانی و انواع کارهای صنعتی است، قطعا ویروس کرونا موجب تغییرات شگرف در آینده راهبری جهان توسط بشر خواهد بود. وی افزود: بدون شک عمل به دستورالعمل‌های سازمان بین‌المللی کار ILO نیاز به دقت کامل قانون‌گذار و همچنین توجه خاص پاره‌ای از زیربخش‌های قوه مجریه همچون وزارت کار و امور اجتماعی، سازمان تامین اجتماعی، وزارت بهداشت و درمان و سازمان محیط زیست خواهد داشت لذا پیشنهاد این است که این دستورالعمل‌ها مورد توجه خاص مقامات فوق‌الذکر به منظور بومی‌سازی و تعیین اثرات آن در هزینه کارهای کارفرمایان و همچنین حفظ حقوق کارگران در امر فاصله‌گذاری و موضوع گندزدایی مورد توجه ویژه قرار گیرد.

چالش‌های صنعت احداث

وی تاکید کرد: اطلاعات و داده‌های کامل و مناسبی در این بینار از مراجع مختلف ذیصلاح ارائه شد که لزوم به کارگیری هر یک از آنها در همه ابعاد جامعه من جمله

ممکن است پروژه‌ها به صورت ریالی، ریالی - ارزی یا ارزی توسط کارفرمایان در اسناد نوشته شود. ولی هیچ گاه ارز این قراردادها به صورت ارز خارجی (Hard currency) با باز کردن LC توسط کارفرمایان پرداخت نمی‌شود و روش ریالی از طریق ارز نیمایی به صورت ریال و مشابه آن صورت می‌گیرد که با نوسانات ارز آزاد موجود در کشور و فضای بین‌المللی تفاوت‌های عمده دارد و از این بابت باز جبران تفاوت به عهده پیمانکار است.

کارآفرینان حاضر در صنعت احداث امری الزامی است. صنعت احداث کشور در بخش خصوصی حداقل در یک دهه گذشته بر اساس تحریم‌های یک جانبه سنگین و غیر عادلانه دولت آمریکا تحت فشارهای بسیار فزاینده قرار گرفته است و به واقع بخش خصوصی فعال در این صنعت امکان حرکت آسوده و راحت و بر اساس نرم‌های بین‌المللی در مسیر تمرکز بر روی اجرای پروژه‌ها از او سلب شده است.

طیب‌زاده گفت: در شرایط تحریم بسیار سنگین ایالت متحده آمریکا عموماً کلیه تبادلات مالی و بانکی با جهان خارج تحت تاثیر جدی قرار گرفته و عملاً موضوع

شرایط موجود فعالان حاضر در صنعت احداث کشور به علت شرایط سنگین تحریم نمی‌توانند کالا و تجهیزات خود را از خارج از کشور و از طریق بازکردن اعتبارات اسنادی (LC) توسط بانکهای ایرانی چه دولتی چه خصوصی تامین نمایند و لاجرم بایستی برای تسهیل در این موضوع با دادن هزینه بین بانکی (Banking fee) که این عدد ممکن است تا ۲۰٪ یا بیشتر برسد LC برای سازندگان کالا و تجهیزات از طریق بانکهای کشورهای واسطه با پرداخت LC fee اشاره شده امکان پذیر است. در سالهای اخیر به دلیل شرایط خاص اقتصادی کشور و عدم فروش نفت به عنوان منبع اصلی

تزیق به بودجه اجرایی کشور، دولت تامین منابع مالی را به عهده پیمانکاران اجرایی محول نموده است. این بدین معنی است که برای ورود به پروژه پیمانکار موظف است که خود نسبت به ارائه روش مطمئن تامین منابع مالی (Finance) اقدام نماید و در غیر اینصورت نمی‌تواند توفیقی برای ورود به پروژه‌ها حاصل نماید. روش قانونی جاری قبلی که در قانون کشور من جمله قانون مناقصات ذکر شده تامین منابع مالی به عهده کارفرما است عملاً این موضوع منتفی شده است.

وی گفت: روشهای معمول تامین منابع مالی در پروژه‌ها علاوه بر درخواست تامین منابع مالی چه پروژه‌هایی که از طریق طرح‌های عمرانی و چه از طریق طرح‌های عمومی و غیر عمرانی انجام می‌شود از انواع اوراق قرضه مدت‌دار پرداخت می‌شود گرچه در ضوابط جاری نوشته شده که هزینه‌های مربوط به توقف پرداخت پول اوراق توسط دولت جبران می‌شود ولی این مسیر راهکار نبوده و عملاً دو راهکار توسط پیمانکار بایستی پیگیری شود. در روش اول پیمانکار از منابع مالی خود نسبت به تامین منابع مالی پروژه از ابتدا اقدام نماید. طبیعتاً بایستی به بازار پول و منابع بانکی داخلی مراجعه نماید که از این بابت بایستی نرخ سود بانکی موجود را راساً بپردازد و هزینه‌های تامین پول را در قیمت‌های خود ببیند که این امر رقابت او را دچار مشکل می‌نماید و از بازار خارج می‌شود. در روش دوم به علت نیاز فوری از شروع کار لاجرم همان ابتدا نسبت به فروش اوراق قرضه اقدام نماید که این به معنای مبلغ کسری با ضریب اصلاح تا ۴۰٪ بر روی اوراق صورت گیرد که مشخص نیست پیمانکار این هزینه‌ها را به چه ترتیب بایستی تامین نماید. هزینه‌های مربوط به تعهد دولت برای به روز رسانی اوراق ارقامی بسیار پایین‌تر از ارقام مبالغ در بازار می‌باشد.

طیب‌زاده تاکید کرد: به دلیل مشکلات عنوان شده و عدم توزیع ریسک و مسئولیت بین فعالان حاضر در قرارداد در صنعت

در شرایط موجود فعالان حاضر در صنعت احداث کشور به علت شرایط سنگین تحریم نمی‌توانند کالا و تجهیزات خود را از خارج از کشور و از طریق بازکردن اعتبارات اسنادی (LC) توسط بانکهای ایرانی چه دولتی چه خصوصی تامین نمایند و لاجرم بایستی برای تسهیل در این موضوع با دادن هزینه بین بانکی (Banking fee) که این عدد ممکن است تا ۲۰٪ یا بیشتر برسد LC برای سازندگان کالا و تجهیزات از طریق بانکهای کشورهای واسطه با پرداخت LC fee اشاره شده امکان پذیر است.

Swift و FATF از دسترس خارج و مزید بر علت گردیده است و عدم حضور و توافق ایران با FATF شرایط را بسیار سنگین‌تر نموده است و عملاً نام ایران از جدول رده‌بندی بین‌المللی (International credit rating=ICR) حذف شده است. حذف نام ایران از جدول بین‌المللی ICR به معنای این است که در این طبقه‌بندی کشور ایران با ریسک بالا (High Risk) طبقه‌بندی می‌شود و به هیچ وجه کشورهای خارجی حاضر به آورد منابع مالی خود به ایران نیستند. این فعال صنعت احداث تصریح کرد: در

احداث، پیمانکاران به علت نبود منابع مالی و نوسانات وسیع قیمت‌ها خصوصاً نوسانات ارزی در معرض درگیری و نزاع قراردادی با کارفرمایان قرار دارند و متأسفانه پیمانکاران مواجه با خلع یدهای متعددی توسط کارفرمایان برای پاس‌خگویی به مقامات کنترلی و نظارتی به جهت ادامه کار می‌باشند و مضافاً به اینکه در عمل مدت اجرای پروژه‌ها ۲ الی ۳ برابر مدت اولیه پیمان‌ها افزایش می‌یابد و براساس آمار مقامات رسمی در کشور من جمله سازمان برنامه و بودجه زمان اجرایی پروژه‌ها در کشور بالای ۱۰ سال است. نوسانات نرخ ارز در طول چند سال اخیر و جهش تا ۱۰ برابر نرخ دلار یک پاشیدگی جدی در نظام پیمانکاری و صنعت احداث به وجود آورده است که پیمانکاران از ابتدای کار نمی‌توانند تصمیم بگیرند با چه قیمتی می‌توانند به پروژه وارد شوند؟ و علاوه بر آن از طرفی میزان تعدیل قراردادهای در اختیار آنها نیست و توسط سازمان برنامه اعلام می‌شود لذا سوال این است که این توافقات در آینده تا چه میزان ریسکهای مالی را تغییر خواهد داد.

وی گفت: ممکن است پروژه‌ها به صورت ریالی، ریالی- ارزی یا ارزی توسط کارفرمایان در اسناد نوشته شود. ولی هیچ‌گاه ارز این قراردادهای به صورت ارز خارجی (Hard currency) با باز کردن LC توسط کارفرمایان پرداخت نمی‌شود و روش ریالی از طریق ارز نیمایی به صورت ریال و مشابه آن صورت می‌گیرد که با نوسانات ارز آزاد موجود در کشور و فضای بین‌المللی تفاوت‌های عمده دارد و از این بابت باز جبران تفاوت به عهده پیمانکار است.

کووید ۱۹ مشکلی جدید در فضای صنعت احداث

مهندس طبیب‌زاده با اشاره به مشکلاتی که پیش از این فعالان صنعت احداث را درگیر کرده بود، حضور کووید ۱۹ را در سر راه پروژه‌های صنعت احداث کشور مشکلی جدید دانست و گفت: ویروس‌های مخربی

در قرون گذشته از جمله طاعون قرن ۱۴ و آنفلوآنزای اسپانیایی وجود داشته است که علاوه بر تلفات شدید انسانی آثار مخرب اقتصادی بر جای گذاشته است. اما در مورد ویروس کرونا یا همان COVID-19 آنچه که دیده می‌شود در شرایط کنونی انسان با یک موجود با شعور و باهوش ولی میکروسکوپی مواجه است و در هوشیاری همان بس که این ویروس هم اکنون کل جهان را درنوردیده و تمام روابط اجتماعی انسان کره زمین را دستخوش تغییر جدی نموده است. شاید با پیشرفت علم و تکنولوژی کووید ۱۹ نتواند هم چون

اجتماعی‌شان داده است که مهم‌ترین آن دورکاری برای انجام وظایف محوله است. اثرات این دورکاری در همه ابعاد زندگی از جمله رفتار انسان با طبیعت و محیط زیست به خوبی نمایان است به عبارت دیگر این ویروس تلاش نموده است که دست بشر را از آلودگی‌های بیشتر محیط زیست کوتاه کند. بدون شک بایستی بعد از حذف کامل این ویروس در دو سال آتی این روش مورد استفاده مقامات رسمی کشور قرار گیرد. آنچه مسلم است نوید و آموزش کووید ۱۹ برای ما فعالان حاضر در فضای کسب و کار و صنعت احداث کشور برای ادامه راه

طاعون و یا آنفلوآنزای اسپانیایی تلفات انسانی بر جای بگذارد ولی بی‌تردید اثرات دیگر آن در زندگی بشر به مراتب بیشتر از سالهای گذشته است. آنچه که مسلم است عملکرد این ویروس در فاصله بسیار کوتاه مانند آنفلوآنزای اسپانیایی پیچیده و گسترده است، به طوریکه کمتر از یکسال به همه نقاط کره زمین مسافرت کرده و کل جمعیت زمین را درگیر نموده است.

وی افزود: آنچه اثرات کووید ۱۹ تاکنون نویدهای بسیار زیادی به مردم جهان و همچنین هم وطنان ما برای حضور در فضای کسب و کار و زندگی فردی و

آینده بسیار ارزنده است از جمله آن که ما از هم اکنون در کنار دولت نسبت به اصلاح روش‌های کار پیشنهادات سازنده ارائه نماییم. کار اصلی جامعه جهانی من جمله جامعه ایران در فضای کسب و کار تطبیق با شرایط پسا کروناست، بدون شک دنیا به شرایط قبل از کرونا برنخواهد گشت لذا از هم اکنون بایستی همه ما به فکر انطباق خود با شرایط آینده باشیم

وی عنوان کرد: حضور کووید ۱۹ به عنوان این مهمان ناخواسته قوز دیگری بر قوزهای اشاره شده در اواسط بحث، بر پشت پیمانکاران صنعت احداث کشور

قرار داده است. عملاً کووید از اواخر سال گذشته به ایران وارد شد و برداشت و تصور اولیه مسئولان از اثرات این ویروس بسیار خطرناک و باهوش ارزیابی صحیح نبود و بعضاً به علت اعمال مدیریتی صحیح و بدون تناسب با اثرات آن تغییرات و چالش‌های بس بزرگ در صنعت احداث و پیمانکاری در کشور از خود برجای گذاشت که تأثیرات دو اصل مهم شامل فاصله‌گذاری اجتماعی و گندزدایی در اجرای پروژه‌ها بوده است. خدمات تمام پیمانکاران در صنعت احداث شامل کارهای دفتر مرکزی و کارهای انتقالی از دفتر مرکزی به سایت و بالآخره عملیات اجرایی در انواع سایت‌های مختلف چه سایت‌های بسته (مانند پالایشگاه‌های

کارشناسی بخش خصوصی اقدام به برگزاری جلسات متعدد با مسئولان ذیربط با دوارگان فوق با محوریت سازمان برنامه و بودجه داشتند. در جلسات با مسئولان ذیربط تلاش گردید که طی آن اثرات دو عامل فاصله‌گذاری اجتماعی و گندزدایی در بخش‌های مختلف مهندسی در دفتر مرکزی و همچنین اثرات پارامترهای فوق در بخش‌های دیگر پروژه من جمله کارگاه‌ها تا اتمام کار بررسی شد. طبیب‌زاده تأکید کرد: انواع پروژه‌های صنعت احداث دارای تفاوت‌های عمده‌ای در نحوه اجرای کار از منظر نظام اجرایی پروژه من جمله روش‌های سه عاملی و همچنین روش دوعاملی دارد که طبیعتاً بار مالی اثرات کووید ۱۹ بر روی این پروژه‌ها

بسیار متفاوت بوده است و علی‌القاعده برای تعیین اثرات کووید ۱۹ بر اجرای انواع پروژه‌ها، بایستی ضرایبی با عنوان ضرایب اثرات کووید ۱۹ برای جبران هزینه‌های اضافی با مقامات ذیربط من جمله سازمان برنامه توافق شود. متأسفانه تا این لحظه و علیرغم پیگیری‌های صورت گرفته توسط بخش خصوصی این مهم انجام نشده و پیمانکاران در شرایط بسیار نامطلوب اجرای پروژه‌ها قرار گرفته‌اند و این شرایط باعث از هم گسیختگی انواع صنوف پیمانکاران در بخش خصوصی گردیده است در این ارتباط از رئیس محترم سازمان برنامه و بودجه و مسئولان ذیربط درخواست تسریع در این امر را دارم تا بیش از این فشارهای مالی جدی به صنعت پیمانکاری کشور وارد نشود.

وی در پایان گفت: با توجه به شرایط پیش رو در مورد تولید واکسن کووید در مراجع مختلف بین‌المللی و تأمین و رسیدن آن به ایران به نظر می‌رسد که با پاک‌سازی کامل اپیدمی از پیکره جامعه ایرانی شاید در خوشبینانه‌ترین حالت ۱/۵-۲ سال زمان لازم است ولی مهم‌ترین مسئله فضای صنعت احداث از زمان پسا کروناست. به نظر می‌رسد در همین زمان ۱۰ ماهه، کووید ۱۹ نشان داد که تغییرات شگرفی در فضای زندگی و کسب و کار جامعه بشری من جمله کشور ما لازم است، در قسمت اول این وینار اشاره شد که کووید ۱۹ بسیار هوشمند و زیرک است و برخورد با آن و حذف کامل آن نیاز به تخصص علمی و عملی می‌باشد و این مسئله به راحتی صورت نخواهد گرفت و ممکن است جهش‌های دیگری در دنیا همانطور که اخیراً در کشور انگلیس دیده شده نمایان شود. در زمینه دورکاری نیز، وظیفه ما پیمانکاران این است که با اجماع و با تبادل نظر شناخت صحیحی از شرایط کار در آینده نزدیک ترسیم نماییم و برای پایداری و نگهداری حرفه پیمانکاری در صنعت احداث نظرات سازنده خود را که به نحوی در قوانین موجود اثرگذار است را به ذینفعان مقابل نظام من جمله سه قوه مقننه، مجریه و قضاییه ارائه نماییم.

از همان ابتدا اعضای خانواده صنعت احداث با تشکیل گروه‌های کاری متخصص وارد مذاکره با مقامات ذیربط مملکت من جمله با وزارت بهداشت و درمان و پس از آن با سازمان برنامه و بودجه شدند و از ابتدای سال این تیم کارشناسی بخش خصوصی اقدام به برگزاری جلسات متعدد با مسئولان ذیربط با دو ارگان فوق با محوریت سازمان برنامه و بودجه داشتند.

نفت و گاز، تصفیه‌خانه‌های آب و فاضلاب) چه سایت‌های خطی (مانند خطوط لوله آب، نفت و پروژه‌های راه‌سازی و نظایر آن) می‌باشد که ماهیت این پروژه‌ها با یکدیگر تفاوت‌های عمده ای دارد و هزینه‌های خاص خود را در ارتباط با اثرات کووید ۱۹ طلب می‌نماید وی افزود: از همان ابتدا اعضای خانواده صنعت احداث با تشکیل گروه‌های کاری متخصص وارد مذاکره با مقامات ذیربط مملکت من جمله با وزارت بهداشت و درمان و پس از آن با سازمان برنامه و بودجه شدند و از ابتدای سال این تیم

آمدگی شرکت های ایرانی برای بازسازی قره باغ

وزیر خارجه جمهوری آذربایجان در سفر اخیر خود به ایران گفته بود که مرزهای آذربایجان با ایران، مرز دوستی و توسعه است و بر این باور هستیم که احیای این مرزها می تواند پروژه های همکاری جدیدی برای ۲ کشور ایجاد کند.

با این فراخوان فرصت مناسبی برای شرکت های ایرانی بخصوص در استانهای همجوار با جمهوری آذربایجان فراهم شده است تا با بهره گیری از اشتراکات زبانی و فرهنگی، برخورداری از نیروکاری ماهر و متخصص و نیز دانش فنی و مهندسی و تجربه های موفق در بازسازی مناطق زلزله زده، در زمینه صدور خدمات فنی و مهندسی در حوزه های ساختمانی و راهسازی، توسعه خطوط مخابراتی، برق و گاز و نیز احداث کارخانجات وابسته به صنایع کشاورزی و توسعه روش های نوین کشاورزی در این زمینه مشارکت داشته باشد.

بخش خصوصی توان لازم فنی را دارد

ارژنگ عزیز، معاون اقتصادی استاندار اردبیل با اشاره به اینکه بحث بازسازی قره باغ در جلسات دولت و بخش خصوصی استان اردبیل در دستور کار قرار گرفته، گفت: نمایندگان بخش خصوصی در این باره اعلام آمادگی کرده اند و طبق هماهنگی های بعمل آمده نظام مهندسی کشاورزی، معدن و ساختمان این توانایی را دارند که در موضوع ورود کرده و تجربه کافی و لازم هم در این زمینه دارند.

عزیزی اضافه کرد: جمهوری آذربایجان استان های مرزی ایران را در بحث بازسازی قره باغ دعوت به همکاری کرده و در صورت موافقت دو طرف بخش خصوصی استان اردبیل با هماهنگی بخش دولتی آماده مشارکت در این زمینه است.

وی افزود: بخش خصوصی توان لازم به لحاظ نیروی انسانی و تجهیزات فنی را دارد و هیچ مشکلی هم در این ارتباط وجود ندارد، مهندسان کشاورزی می توانند در بحث کشت فراسرزمینی، مهندسان عمران در بحث راهسازی و ساختمان و مهندسان معدن هم در بحث معدن آماده

با طرف آذری مشارکت کنند.

توان ساخت ۵ هزار واحد مسکونی و ۱۵۰ کیلومتر راه

محمدعلی نجاری کهنمویی رییس هیات مدیره انجمن صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی و رییس میز آذربایجان اتاق بازرگانی تبریز توانمندی های شرکت های فنی و مهندسی این استان را بسیار بالا توصیف و اضافه کرد: در حال حاضر تعداد ۴۰ شرکت بزرگ و بین المللی در این استان وجود دارد که به لحاظ کیفیت انجام پروژه های مختلف جزو بهترین ها هستند و طی سال های اخیر در کشورهای همسایه حضور یافته و کارنامه ای درخشان داشته اند.

وی با تاکید بر اینکه باید از شرایط جدید و فرصت به وجود آمده در جمهوری آذربایجان و نیاز این کشور برای بازسازی مناطق آزاده شده به بهترین شکل ممکن بهره برداری کرد، افزود: با توجه به ظرفیت ها و توانایی های اقتصادی، تجاری و فنی و مهندسی آذربایجان شرقی می توان با

مساعدت دستگاه دیپلماسی و بسترسازی های لازم، نسبت به اعزام شرکت های مختلف فعال در حوزه های راه سازی، ساختمان سازی و مجتمع های مسکونی برای مشارکت در بازسازی مناطق آزاد شده جمهوری آذربایجان اقدام کرد.

نجاری کهنمویی اظهار داشت: تعدادی از شرکت های فنی و مهندسی تبریز در سال های گذشته نیز در حوزه های ساختمان سازی و راه سازی جمهوری آذربایجان و نخجوان نیز مشارکت داشته اند که احداث جاده جلفا - نخجوان و نخجوان - اردوباد و تعدادی مجتمع مسکونی در باکو از جمله دستاوردهای آنهاست.

وی یادآوری کرد: بر همین اساس و با توجه به ظرفیت های شرکت های فنی و مهندسی تبریز، توانایی ساخت تعداد ۵ هزار واحد مسکونی و ۱۵۰ کیلومتر راه در مناطق آزاده شده جمهوری آذربایجان را داریم و برای حضور در این کشور همسایه

پیام آبادگران

آذرماه و دی ۱۳۹۹
شماره ۳۹۲

و دوست در کمترین زمان ممکن آماده هستیم.

دستگاه دیپلماسی زمینه راهم کند

یونس ژائله رییس اتاق بازرگانی تبریز گفت: بخش خصوصی تبریز آمادگی لازم و کافی برای بازسازی مناطق آزاده شده جمهوری آذربایجان را دارد، اما تحقق آن نیازمند فراهم شدن زمینه توسط دستگاه دیپلماسی کشورمان است. وی افزود: در حال حاضر شرکت های بسیار مجرب در حوزه های مختلف اعم از ساخت و ساز فنی و مهندسی، کشاورزی و کشت و صنعت در تبریز وجود دارد که سابق در خسانی در اجرای طرح های گوناگون کش و رهای مختلف و به خصوص همسایه دارند که می توانند با مساعدت و هموارسازی زمینه های حضور توسط دستگاه دیپلماسی، نسبت به بازسازی قره باغ وارد عمل شوند. وی با اشاره به سابقه ۱۰ ساله اتاق بازرگانی تبریز در عرصه اقتصادی ایران، از عضویت ثابت تعداد ۵ هزار نفر از تجار بازرگانان و تولید کنندگان صنعتی و اقتصادی آذربایجان شرقی در این تشکل خبر داد و اظهار داشت: تبریز در بسیاری از رشته های صنعتی از جمله نفت، پالایش، صنایع پترو شیمی، ماشین آلات صنعتی، موتورسازی و قطعات فولادی جزو قطب های اصلی ایران به شمار می رود.

ژائله ادامه داد: بر همین اساس تبریز جزو مراکز عمده و اصلی تولید صنایع مرتبط با ساختمان سازی به شمار می رود که تولیدات شیشه، سیمان، آجر، صنایع مربوط به سوله سازی، درب و پنجره، کاشی و سرامیک و سایر مصالح ساختمانی آن حتی به کشورهای خارجی نیز صادر می شود. وی تولیدات مربوط به صنایع ساختمان سازی آذربایجان شرقی و تبریز در تراز استان داردهای جهانی دانست و گفت: در صورتی که شرکت های این منطقه در بازسازی قره باغ حضور و مشارکت داشته باشند، منافع اقتصادی چنین همکاری هایی هم به نفع ایران و هم به نفع آذربایجان خواهد بود.

فعالان اقتصادی آذربایجان غربی آمادگی دارند

حسن انتظار رییس اتاق بازرگانی، صنایع،

معادن و کشاورزی ارومیه گفت: فعالان اقتصادی آذربایجان غربی آمادگی کافی برای مشارکت در بازسازی منطقه قره باغ و توسعه مراودات اقتصادی با جمهوری آذربایجان را دارند و ظرفیت کافی برای بازسازی و مشارکت در توسعه مناطق مختلف جمهوری آذربایجان وجود دارد.

"انتظار" با انتقاد از سهم اندک ایران در بازار جمهوری آذربایجان، اظهار داشت: ایران به عنوان کشوری قدرتمند و دارای ظرفیت باید پیشتر مراودات اقتصادی در منطقه باشد. غلامرضا بابایی رییس سازمان صنعت، معدن و تجارت آذربایجان غربی نیز با اشاره به تولید سالانه بیش از چهار میلیون تن سیمان در این استان گفت: ظرفیت و آمادگی لازم برای تامین نیازهای حوزه ساختمانی جمهوری آذربایجان به ویژه در منطقه قره باغ در این استان وجود دارد. وی با اشاره به اینکه جمهوری آذربایجان، علاوه بر اینکه بازار مناسبی برای کالاهای صادراتی آذربایجان غربی است، حلقه وصل تجارت به کشورهای آسیایی میانه و اوراسیا به شمار می رود، افزود: تجار فعال کشور روسیه اغلب اهل جمهوری آذربایجان هستند که بازار تجارت را در دست دارند و می توان از طریق آنها صادرات را به کشورهای دیگر انجام داد. رییس سازمان صنعت، معدن و تجارت آذربایجان غربی اضافه کرد: اگر متولیان واردات و ترانزیت کشور جمهوری آذربایجان شرایط مساعد و سهل و روان را در مبادلات تجاری با ایران و شرایط ترانزیتی را در مرزهای خود مهیا کنند، رونق اقتصادی در کالاهای صادراتی ایجاد می شود. بابایی با اشاره به هم مرز بودن آذربایجان غربی با جمهوری خودمختار نخجوان گفت: این امر می تواند ظرفیتی مضاعف برای توسعه مراودات با این منطقه و همچنین جمهوری آذربایجان باشد.

شرکت های ایرانی آماده حضور می شوند

حسین پیرموزن رییس اتاق مشترک بازرگانی ایران و جمهوری آذربایجان گفت: می توانیم در تمامی زمینه های عمرانی، اقتصادی، صنعتی فعالیت های مشترکی داشته باشیم؛ در مورد بارانداز و شهرک

صنعتی مشترک با جمهوری آذربایجان به توافق رسیده ایم که پس از کنترل کرونا آنها را عملیاتی می کنیم.

پیرموزن افزود: فعالان بخش صنعت، تولید و حتی نظام ساختمانی آمادگی مشارکت در بازسازی قره باغ آذربایجان را دارند و در ماه آینده با برگزاری نشست کمیسیون مشترک اقتصادی ایران و آذربایجان تلاش خواهیم کرد تا زمینه مشارکت ایران را در این حوزه فراهم کنیم. وی اضافه کرد: ما آمادگی پذیرش پیشنهادات به صورت مکتوب در بازسازی قره باغ و همراهی مجموعه های تولیدی، اقتصادی، سرمایه گذاری و حتی صنعت ساختمان را داریم تا بسترو زمینه این مشارکت و همکاری متقابل فراهم آید. او بیان کرد: ایران تنها کشوری بود که در دوران کرونا توانست روابط اقتصادی و تجاری خود را با جمهوری آذربایجان حفظ کند، روابط تجاری دو کشور همچنان پررونق است و گمرک های بیله سوار، آستارا و جلفا در این ایام با افزایش ظرفیت صادراتی مواجه بوده و هم اکنون نیز فعالیت در گذرگاه های مرزی ۲۴ ساعته است. پیرموزن با بیان اینکه در سال جاری صادرات از گمرک بیله سوار به جمهوری آذربایجان هشت درصد افزایش داشته است، بیان کرد: در همین مدت ترانزیت نیز به این جمهوری از طریق ایران تداوم داشته است.

تجربه صنعت راه و ساختمان ایران

در بحث بازسازی مناطق آسیب دیده از جنگ قره باغ، بخش راه و ساختمان مهم ترین حوزه فعالیت در جمهوری آذربایجان است، هم اکنون نیز ساخت راه های ارتباطی به مناطق آزاد شده از اشغال آغاز شده و در این راستا و با توسعه فعالیت ها در این زمینه شرکت های ایرانی با پشتوانه تجربه و توان فنی می توانند حضور خوبی در این بخش داشته باشند.

محبوب حیدری مدیرکل راه و شهرسازی استان اردبیل با بیان اینکه این اداره کل و بخش خصوصی آمادگی مشارکت در بازسازی و نوسازی قره باغ را دارد، گفت: اگر هماهنگی لازم با مسوولان کشوری صورت بگیرد این توانایی و قابلیت در استان وجود دارد که در بازسازی قره باغ مشارکت کند.

تاریخ: ۹۹/۰۹/۱۹
شماره: ۹۹-۶۳۴۵۸
پیوست: —

شماره ثبت: ۹۴
ثبت وزارت کار: ۱۱۰

«به نام خدا»

جناب آقای دکتر قانع فر
ریاست محترم نظام فنی و اجرایی، مشاورین و پیمانکاران سازمان برنامه و بودجه کشور
موضوع: تعیین شاخص منبای تعدیل سه ماهه دوم سال ۱۳۹۹

با احترام،

همانگونه که مستحضرد شاخصهای تعدیل قطعی سه ماهه دوم سال ۹۹ بصورت ماهانه (تیر، مرداد و شهریور ۹۹) طی بخشنامه ۹۹/۴۶۷۴۷۹ مورخ ۹۹/۹/۲ ابلاغ گردیده است. از آنجایی که در بخشنامه ۹۹/۲۵۹۲۲۷ مورخ ۹۹/۵/۲ با موضوع ابلاغ شاخصهای موقت تعدیل سه ماهه دوم ۹۹ اشاره‌ای به ابلاغ شاخصهای قطعی بصورت ماهانه نشده بود و بر این اساس پیمانکاران، مشاورین و دستگاه‌های اجرایی اساساً از چنین موضوعی تا زمان ابلاغ شاخص‌های ماهانه سه ماهه دوم سال ۹۹ اطلاع نداشتند، و نظر به اینکه در قراردادهای تعیین شاخص منبای بیمان یک دوره قبل از تاریخ برگزاری مناقصه ضروری است لذا با توجه به ماهانه اعلام شدن شاخص‌های تابستان ۹۹ لطفاً راهنمایی بفرمایید شاخص منبای بیمان برای پیمانهای که مناقصه آنها در سه ماهه سوم سال ۹۹ برگزار شده یا می‌شود، به چه ترتیبی محاسبه و تعیین می‌گردد. خواهشمند است دستور بفرمایید در ابلاغ نظر آن سازمان تسریع لازم معمول دارند.

ایرج کانون حسابداران
مدیر و عضو هیات مدیره
۱۹/۹/۹۹

آدرس: تهران خیابان طالقانی، خیابان شهید برادران مظفر(مبای جنوبی)، پلاک ۸۶ . کد پستی: ۱۴۱۶۹۶۴۶۹۱
تلفن: ۶۶۴۶۹۱۰۵ - ۶۶۴۴۰۲۰۲۷ - ۶۶۴۶۰۱۹۵ - ۶۶۴۶۴۲۶۱ (دوخط) نمابر: ۶۶۴۶۴۰۸۴
www.acco.ir info@acco.ir

درخواست تعیین شاخص مبنای تعدیل سه ماهه دوم سال ۱۳۹۹

چنین موضوعی تا زمان ابلاغ شاخص‌های ماهانه سه ماهه دوم سال ۹۹ اطلاع نداشتند و نظر به اینکه در قراردادهای تعیین شاخص مبنای پیمان یک دوره قبل از تاریخ برگزاری مناقصه ضروری است.

لذا با توجه به ماهانه اعلام شدن شاخص‌های تابستان ۹۹ لطفاً راهنمایی بفرمایید شاخص مبنای پیمان برای پیمانهایی که مناقصه آنها در سه ماهه سوم سال ۹۹ برگزار شده یا می‌شود، به چه ترتیبی محاسبه و تعیین می‌گردد.

خواهشمند است دستور بفرمایید در ابلاغ نظر آن سازمان تسریع لازم معمول دارند.

با تقدیم احترام

ایرج گلابتونچی . دبیر

سندیکای شرکتهای ساختمانی ایران طی نامه‌ای خطاب به ریاست محترم نظام فنی و اجرایی سازمان برنامه و بودجه کشور جناب آقای دکتر قانع فر، درخواست تعیین شاخص مبنای تعدیل سه ماهه دوم سال ۱۳۹۹ را نمود.

در متن نامه چنین آمده است: همان گونه که مستحضرد شاخص‌های تعدیل سه ماهه دوم سال ۹۹ به صورت ماهانه (تیر، مرداد و شهریور ۹۹) طی بخشنامه ۴۵۷۴۷۹/۹۹ مورخ ۲ آذر ۹۹ ابلاغ گردیده است. از آنجایی که در بخشنامه ۲۵۹۲۲۷/۹۹ مورخ ۲ مرداد ۹۹ با موضوع ابلاغ شاخص‌های موقت تعدیل سه ماهه دوم ۹۹ اشاره ای به ابلاغ شاخص‌های قطعی به صورت ماهانه نشده بود و براین اساس پیمانکاران، مشاورین و دستگاه‌های اجرایی اساساً از

"به نام خدا"

جناب آقای دکتر قانع فر

ریاست محترم نظام فنی و اجرایی، مشاورین و پیمانکاران سازمان برنامه و بودجه کشور
موضوع: تعیین شاخص مبنای تعدیل سه ماهه دوم سال ۱۳۹۹

با احترام،

همانگونه که مستحضرد شاخص‌های تعدیل قطعی سه ماهه دوم سال ۹۹ بصورت ماهانه (تیر، مرداد و شهریور ۹۹) طی بخشنامه ۹۹/۲۶۷۴۷۹ مورخ ۹۹/۹/۲ ابلاغ گردیده است. از آنجایی که در بخشنامه ۹۹/۲۵۹۲۲۷ مورخ ۹۹/۵/۲ با موضوع ابلاغ شاخص‌های موقت تعدیل سه ماهه دوم ۹۹ اشاره‌ای به ابلاغ شاخص‌های قطعی بصورت ماهانه نشده بود و بر این اساس پیمانکاران، مشاورین و دستگاه‌های اجرایی اساساً از چنین موضوعی تا زمان ابلاغ شاخص‌های ماهانه سه ماهه دوم سال ۹۹ اطلاع نداشتند، و نظر به اینکه در قراردادهای تعیین شاخص مبنای پیمان یک دوره قبل از تاریخ برگزاری مناقصه ضروری است لذا با توجه به ماهانه اعلام شدن شاخص‌های تابستان ۹۹ لطفاً راهنمایی بفرمایید شاخص مبنای پیمان برای پیمانهایی که مناقصه آنها در سه ماهه سوم سال ۹۹ برگزار شده یا می‌شود، به چه ترتیبی محاسبه و تعیین می‌گردد. خواهشمند است دستور بفرمایید در ابلاغ نظر آن سازمان تسریع لازم معمول دارند.

ایرج گلابتونچی
دبیر و عضو هیات مدیره
سازمان برنامه و بودجه کشور

آدرس: تهران خیابان طالقانی، خیابان شهید برادران مظفر(صبا جنوبی)، پلاک ۸۶، کد پستی: ۱۴۱۶۹۴۶۹۱

تلفن: ۰۲۱-۶۶۴۶۹۱۰۵ - ۰۲۱-۶۶۴۶۹۱۰۲۷ - ۰۲۱-۶۶۴۶۹۱۰۱۹۵ - ۰۲۱-۶۶۴۶۹۴۶۹۱ (دوخط) شماره: ۰۲۱-۶۶۴۶۹۰۸۴
www.acco.ir info@acco.ir

پیام‌آبادگران
آذرماه و دی ۱۳۹۹
شماره ۳۹۲

مخالفت مجدد وزارت کار با برگزاری انتخابات مجامع تشکل ها تا اول بهمن ماه

این ممنوعیت به دفعات متعدد تمدید شده است. هیات مدیره جاری طی نامه نگاری و مذاکرات جهت دریافت مجوز برگزاری مجمع به صورت غیرحضوری نیز اقدامات لازم را در دفعات متعدد از طریق وزارت کار و اتاق بازرگانی ایران پیگیری نموده است که مجوز برگزاری چنین رویدادی صادر نشده است. معاونت روابط کار وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی طی نامه ای در تاریخ ۲۹ آذرماه مجدداً با تاکید بر عدم برگزاری مجامع تشکل ها اعلام نموده است که تا تاریخ ۱ بهمن ۹۹ کلیه هیات مدیره های سابق دارای اعتبار بوده و زمان فعالیت آنها تمدید گردیده است. هیات مدیره منتخب شما قصد دارد تا در اولین فرصت ایجاد شده توسط مسئولین ذیربط نسبت به برگزاری مجمع فوق العاده و مجمع عادی اقدام نموده و طی آن گزارشی مستند از پیگیری های مربوطه را تقدیم حضور شما سروران گرامی خواهد نمود.

دبیرخانه سندیکای شرکت های ساختمانی ایران در گزارشی به اعضای سندیکا با اشاره به پیگیری های صورت گرفته برای برگزاری انتخابات هیات مدیره این سندیکا اعلام کرد که وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی بار دیگر با هرگونه برگزاری مجامع تا اول بهمن مخالفت کرده است. در این گزارش آمده است: اعضای محترم و همکاران گرامی، همانگونه که اطلاع دارید در حال حاضر هیات مدیره دوره بیست و سوم سندیکای شرکت های ساختمانی ایران در حال انجام وظیفه می باشد. با توجه به اینکه در موعد قانونی، دبیرخانه سندیکا قصد برگزاری مجمع عمومی فوق العاده و برگزاری انتخابات را در اسفند سال ۹۸ داشته است، متأسفانه با ورود ویروس کووید ۱۹ و شرایط خاص حاکم بر کشور مجوز برگزاری مجامع از سوی مسئولان ذیربط در وزارت کار، وزارت کشور و اتاق بازرگانی ایران لغو گردید و

تمدید زمانی موضوعات مالیاتی در ستاد ملی کرونا

یا کار اشخاص حقیقی موضوع ماده ۱۸۶ قانون مالیاتهای مستقیم تا پایان سال ۱۳۹۹ نیاز به اخذ گواهی پرداخت یا ترتیب پرداخت بدهی مالیاتی نخواهد داشت.

در بند ۸ صورتجلسه مقرر گردید کلیه عملیات اجرایی موضوع فصل نهم از باب چهارم قانون مالیاتهای مستقیم (وصول مالیات) تا ۱۰ بهمن ۱۳۹۹ برای اشخاص حقیقی موقوف الاجرا می شود.

در بند ۹ مقرر گردید آخرین مهلت تسلیم اظهارنامه مالیات عملکرد اشخاص حقوقی موضوع ماده ۱۱۰ قانون مالیاتهای مستقیم که در بازه زمانی ۱ آذر تا ۱۰ بهمن ۹۹ باشد تا تاریخ ۳۰ بهمن تمدید می شود.

بند ۱۰ مصوبه اظهار می دارد مهلت ارائه صورتهای مالی حسابرسی شده توسط سازمان حسابرسی یا موسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران موضوع ماده ۲۷۲ قانون مالیاتهای مستقیم برای اشخاص حقیقی و حقوقی که در اجرای مقررات ماده مذکور، ملزم به ارائه صورتهای مالی حسابرسی شده می باشند حداکثر تا تاریخ ۳۰ بهمن ۹۹ تمدید می شود.

در چهل و پنجمین جلسه ستاد ملی مبارزه با کرونا که روز ۱ آذرماه ۹۹ برگزار گردید مصوبات ذیل تصویب و جهت اطلاع کلیه فعالان اقتصادی منتشر گردید. مصوبه بند ۴ این جلسه عنوان می دارد موارد مقرر در قانون مالیاتهای مستقیم و قانون مالیات بر ارزش افزوده برای مهلت زمانی اعتراض به اوراق مالیاتی که آخرین مهلت آن از تاریخ ۱ آذر ۹۹ تا ۱۰ بهمن ۹۹ باشد و نیز احکام اجرای ماده ۲۳۸ قانون مالیاتهای مستقیم و ماده ۲۹ قانون ارزش افزوده برای مدت مذکور، به مدت یک و نیم ماه تمدید می شود. براساس بند ۵ این مصوبه مقرر گردید بخشودگی جرایم پرداخت نشده بدهی مالیات و عوارض قانون موسوم به تجمع عوارض مصوب ۲۲ دی ۱۳۸۱ به شرط پرداخت اصل مالیات و عوارض، از اول آذر تا پایان سال ۱۳۹۹ تمدید می شود.

بند ۶ مصوبه اعلام می دارد مهلت تسلیم اظهارنامه مالیات بر ارزش افزوده دوره سوم و چهارم سال ۱۳۹۹ و سررسید پرداخت مالیات آن برای کلیه مودیان مالیاتی به مدت یکسال تمدید می شود. همچنین در بند ۷ مصوبه این جلسه ستاد مقرر گردید صدور یا پروانه کسب

پیام آبادگران

آذرماه و دی ۱۳۹۹
شماره ۳۹۲

اعتبارات عمرانی لایحه بودجه؛ هر سال دریغ از پارسال

چهار پیشنهاد بخش خصوصی به دولت و مجلس

کارشناسان اقتصادی: لایحه پیشنهادی دولت برای بودجه سال آینده نیاز به اصلاحات جدی دارد

خود باز هم از میزان واقعی آن در مقایسه با اعتبارات سایر بخش‌ها کاسته است. این اتفاق در شرایطی که کشور در مضیقه کاهش اشتغال، افزایش بیکاری و سایر مشکلات معیشتی مردم قرار دارد، دارای پیامدهای منفی جبران ناپذیری خواهد بود. به عبارت دیگر دولت محترم بر خلاف شعارها و برخلاف مقتضیات کشور از توجه کافی به زیرساخت‌های کشور غفلت کرده و همچنان «در بودجه» را بر پاشنه نیازهای

یکی از مهمترین کانون‌های بحث درباره لایحه بودجه، برنامه دولت درباره اعتبارات عمرانی (تملک دارایی‌های سرمایه‌ای) است که هر سال پیرامون آن بحث‌های دامنه داری در فضای مجلس و افکار عمومی شکل می‌گیرد. امسال نیز طبق معمول یک دهه اخیر اعتبارات عمرانی محل بحث‌های جدی شده است چرا که دولت طبق سنت نانوشته خود، در سال آخر بودجه نویسی

آذرماه را می‌توان ماه بودجه در تقویم کشور دانست. هر ساله دولت در این ماه با ارائه پیشنهادات خود در قالب لایحه بودجه سال آینده، برنامه‌های اقتصادی خود را برای سال بعد علنی می‌کند. همزمان با ارائه لایحه دولت، نمایندگان مجلس، کارشناسان اقتصادی و فعالان کسب و کارهای مختلف درباره ابعاد و جزئیات این لایحه ابراز نظر می‌کنند و خواهان اصلاحاتی در آن می‌شوند.

روزمره می چرخاند.

پس از انتشار جزئیات لایحه بودجه ۱۴۰۰، در بخش دوم این لایحه که به تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (بودجه عمرانی) مربوط است و بیش از ۱۲ درصد از کل مصارف عمومی دولت ۱۴۰۰ را تشکیل می‌دهد، رقم در نظر گرفته شده برای سال آینده حدود ۱۰۴ هزار میلیارد تومان پیش‌بینی شده که رشد ۱۸ درصدی نسبت به قانون بودجه سال جاری داشته است.

در حالی که رقم بودجه عمرانی معین شده در لایحه بودجه ۱۴۰۰ کشور افزایش ۱۸ درصدی نسبت به سال جاری را به خود اختصاص داده و میزان آن به ۱۰۴ هزار میلیارد تومان رسیده، با این وجود، سهم آن از کل بودجه عمومی دولت به عدد ۱۲.۳ درصد رسیده که در نوع خود بی سابقه است.

نکته طنز اما در عین حال تلخ مسئله اینجاست که بودجه از نظر حجمی بالاترین رقم یک دهه اخیر و از نظر ارزشی (نسبت به بودجه عمومی) در پایین‌ترین سطح یک دهه اخیر قرار دارد. به عبارت روشن دولت در سالهای اخیر به طور مداوم فاصله میان اعتبارات عمرانی با اعتبارات جاری را افزایش داده است.

سهم بودجه عمرانی نسبت به بودجه عمومی کشور در سال‌های ۱۳۹۱، ۱۳۹۲ و ۱۳۹۳ به ترتیب ۲۸، ۲۸.۲ و ۳۰.۶ درصد بوده است.

این در حالی است که بسیاری از کارشناسان اقتصادی و طراحان بودجه معتقدند، اساساً بودجه‌های مصوب عمرانی که تحت عنوان اعتبار تملک دارایی‌های سرمایه‌ای شناخته می‌شوند، برخلاف سایر هزینه‌هایی که دولت بر مبنای لایحه بودجه محاسبه می‌کند، ذات هزینه‌ای نداشته و به عنوان منبعی درآمدزا برای دولت عمل می‌کند.

در واقع یکی از راهکارهای حل مشکلات کسری بودجه و کم کردن وابستگی کشور به فروش نفت، افزایش سرمایه‌گذاری در پروژه‌های زیرساختی است که متأسفانه

همه ساله به بهانه وجود فشارهای اقتصادی ناشی از تحریم، میزان سهم آن نسبت به بودجه عمومی کشور در حال کاهش است.

رشد ناچیز بودجه عمران به شرطها و شروطها!

بعد از آنکه لایحه دولت به مجلس ارائه می‌شود، نمایندگان مجلس می‌توانند با ارائه پیشنهادهایی نسبت به اصلاح روند آن اقدام کنند. در سالیان گذشته برخی اصلاحات قابل توجه در بودجه صورت گرفته است امسال نیز انتظار می‌رود نمایندگان و کمیسیون‌های تلفیق و عمرانی نسبت به اصلاح لایحه اقدام کنند و وضعیت ناگوار اعتبارات عمرانی را مقداری بهبود ببخشند.

با این همه، خبرهایی که تاکنون از مجلس منتشر شده چندان مطابق انتظارات نیست. مهمترین خبر در این حوزه آن است که ممکن است ۷۰۰۰ میلیارد تومان به بودجه ۱۰۴ هزار میلیارد تومانی عمران برای سال آینده افزوده شود تا میزان اعتبارات پیش‌بینی شده به رقم ۱۱۱ هزار میلیارد تومان برسد. اما مسئله اینجاست که اولاً این رقم در قیاس با فاصله‌ای که نسبت اعتبارات عمرانی به بودجه کل دارد، چندان نیست. ثانیاً نسبت به تحقق همین مصوبه کمیسیون تلفیق مجلس، اما و اگرهای زیادی وجود دارد که با فرض تصویب آن در صحن نهایی مجلس، احتمال تحقق چندان‌اندک ندارد. شرط اول تحقق این مصوبه در صورت نهایی شدن این است که سال آینده دولت بتواند روزانه ۲.۳ میلیون بشکه نفت با قیمت حداقل ۴۰ دلار صادر کند.

با توجه به آنکه در نشست اخیر کمیسیون عمران مجلس پیشنهاد شده تا سهم ۱۴.۵ درصدی وزارت نفت از محل درآمدهای حاصل از فروش نفت و فرآورده‌های نفتی که به اورهال کردن پالایشگاه‌ها و امور جاری وزارتخانه اختصاص می‌یابد به ۱۱ درصد کاهش یافته و مابه تفاوت ۳.۵

درصدی برای اجرای پروژه‌های عمرانی در نظر گرفته شود.

با توجه به پیش‌بینی فروش ۲.۳ میلیون بشکه نفت با قیمت ۴۰ دلار برای سال ۱۴۰۰ درآمدهای نفتی حدود ۲۰۰ هزار میلیارد تومان پیش‌بینی شده است. اگر ۳.۵ درصد این رقم یعنی ۷۰۰۰ میلیارد تومان به پروژه‌های عمرانی اضافه شود سهم عمران از بودجه تا ۱۱۱ هزار میلیارد تومان افزایش خواهد یافت. البته سهم نفت در لایحه بودجه سال آینده در حالی ۲۵۰ درصد نسبت به امسال افزایش یافته که در نیمه اول سال ۱۳۹۹ فقط ۱۷ درصد از درآمد نفتی بودجه محقق شد و به همین لحاظ کارشناسان معتقدند اتکای بودجه سال ۱۴۰۰ به نفت مقداری رویاگونه است. به نظر می‌رسد دولت پیش‌فرض را بر رفع کامل تحریمها قرار داده است.

قصه پرعصه طرح‌های نیمه تمام ادامه دارد

کاهش مداوم اعتبارات عمرانی در لوایح بودجه سالانه و وجود هزاران پروژه نیمه تمام در کشور بیانگر آن است که چاره‌ای جز واگذاری طرح‌ها به بخش خصوصی وجود ندارد. اما متأسفانه طرح واگذاری این پروژه‌ها سالهاست که در مجلس خاک می‌خورد و تحقق آن منوط به تصویب لایحه «مشارکت عمومی - خصوصی» است که در مقدمات اولیه آن در مجلس دهم انجام شده اما تصویب نهایی آن در مجلس فعلی منتظر مانده است. مرور گردش کار این لایحه نشان می‌دهد ۱۸ آذرماه ۱۳۹۷ دولت لایحه «مشارکت عمومی - خصوصی» را با قید یک فوریت در جلسه هیات وزیران به تصویب رساند. به دنبال آن مجلس دهم بررسی مجدد این لایحه را آغاز کرد که به نتیجه نرسید. مجلس یازدهم نیز روز ۳۰ شهریورماه ۱۳۹۹ از تصویب کلیات آن در کمیسیون عمران خبر داد اما هنوز در صحن علنی به تصویب نرسیده است.

برآوردهای کارشناسی حاکی است دست کم ۷۰۰ هزار میلیارد تومان پروژه عمرانی

که ثروت آفرینی و رشد اقتصادی بالاتر را هدف قرار دهند، هرگاه دستگاه دولتی و عمومی که دوباره کاری و موازی کاری و پراکنده کاری می‌کنند و کم فایده بودن وجود آنها محرز است ادغام یا منحل شد و هرگاه منابع حاصل از نفت به جای آنکه صرف پرداخت حقوق و دستمزد شد، صرف رشد و توسعه تولید شد آنگاه می‌توان گفت گام‌های عملی برای اصلاح ساختار بودجه برداشته‌ایم.

۲- تعیین تکلیف سیاست ارزی و حمایتی دولت در بودجه ۱۴۰۰ ضروری است، پیشنهاد مشخص درباره این موضوع آن است که یا مابه‌التفاوت قیمت حمایتی کالاهای اساسی با قیمت ارز به شکل یارانه نقدی به مردم پرداخت شود و یا سبد کالای مشخصی تبیین و دسترسی مردم به این سبد با قیمت‌های یارانه‌ای تضمین شود.

۳- گزارش مستقلاً درباره دلایل توجیهی پیش‌بینی رشد ۵۵ درصد مالیات بر اشخاص حقوقی خصوصی و در عین حال رشد منفی اشخاص حقوقی دولتی مورد نیاز است به‌گونه‌ای که نشان دهد هر یک از متغیرها مانند تورم و نرخ ارز چه تأثیری بر سود شرکت‌ها در بخش‌های مختلف از قبیل پتروشیمی، فولاد، معدن و غیره گذاشته‌اند و چه سهمی در این پیش‌بینی دارند. همچنین چه سهمی از این افزایش مربوط به مقابله با فرارهای مالیاتی یا کاهش فعالیت‌ها و امتیازهای مالیاتی است.

۴- مجلس شورای اسلامی در تصویب بودجه طی حکمی دقیق روند نامطلوب ۲۰ سال اخیر را تغییر دهد و تخصیص حداقلی از منابع حاصل از نفت و گاز به طرح‌های عمرانی را تضمین کند و دولت تنها مجاز باشد که پس از تخصیص اعتبارات عمرانی در صورت مازاد منابع حاصل از نفت و گاز بر اعتبارات طرح‌های عمرانی منابع اضافی را صرف پرداخت هزینه‌های جاری کند.

سهم بودجه عمرانی کشور در شرایطی در سال ۱۴۰۰ به پایین‌ترین سطح خود در ۱۰ سال اخیر تنزل پیدا کرده که هنوز خبری از تحقق وعده راه‌اندازی صندوق‌های بورسی پروژه‌های عمرانی نیست

سال	سهم بودجه عمرانی از بودجه عمومی دولت (درصد)
۱۳۹۰	۲۸٪
۱۳۹۱	۲۸.۲٪
۱۳۹۲	۳۰.۶٪
۱۳۹۳	۲۱.۶٪
۱۳۹۴	۲۲.۶٪
۱۳۹۵	۲۱.۲٪
۱۳۹۶	۲۱.۹٪
۱۳۹۷	۱۷.۴٪
۱۳۹۸	۱۶.۲٪
۱۳۹۹	۱۶٪
۱۴۰۰	٪۱۲,۳

اشتراک دیدگاه‌های فعالان بخش خصوصی برای اصلاح روندهای پرهزینه اما کم نتیجه بودجه بندی کشور شامل موارد ذیل می‌شود که البته به دولت و سایر نهادها موثر و تصمیم‌گیر یا تصمیم‌ساز ارائه شده است.

۱- بودجه ۱۴۰۰ استمرار سیاست‌های بودجه‌ریزی ۵۰ سال گذشته است. قوه مجریه و قوه مقننه با درس‌آموزی از تجربه تحریم‌های اقتصادی که موجودیت و مقبولیت نظام سیاسی کشور را هدف گرفته بود، با دو هدف اساسی بازآفرینی ساختار اجرایی کشور و بازتعریف نحوه مدیریت و استفاده از منابع حاصل از تولید (نه فقط صادرات) نفت و گاز در کشور، اصلاح ساختار بودجه‌ریزی در کشور را دستور کار خود قرار دهند. چنین اصلاحاتی نیازمند استفاده از فرصت‌ها، تصمیم‌گیری‌های دشوار و حمایت گسترده آحاد مردم و کارشناسان است که زمینه‌های آن عمدتاً باید توسط سیاست‌مداران فراهم شود.

هرگاه قوه مجریه و مقننه اقدامات عملی برای ساماندهی هزاران پروژه عمرانی و لغو اجرای صدها مورد از این طرح‌ها که توجیه اقتصادی ندارند و در اثر فشارهای محلی و منطقه‌ای و دستگاهی به بودجه تحمیل شده است، اقدام کردند، هرگاه این دو قوه به جای دمیدن در خواسته‌های گروه‌های مختلف برای افزایش حقوق و دستمزد، سعی در حذف کسری بودجه ساختاری کردند، هرگاه این دو قوه به جای روی آوردن به گسترش پرداخت یارانه به‌عنوان راهی برای حامی پروری سعی کردند

نیمه تمام در کشور وجود دارد و ناگفته پیداست که با رقم ۱۰۴ و حتی ۱۱۱ هزار میلیارد تومان نمی‌توان آنها را جمع و جور کرد. یعنی اگر با همین روند پیش برویم و هیچ طرح جدیدی در حوزه عمرانی تعریف نکنیم شش تا هفت سال دیگر پروژه‌های نیمه‌کاره به پایان می‌رسد.

پیشنهادات چهارگانه بخش خصوصی

کارشناسان و فعالان بخش خصوصی در سال‌های اخیر به کانون ثابت نقد و بررسی جهت‌گیری‌های پرانتقاد لایحه بودجه و تضعیف افق‌های سازندگی و عمرانی آن تبدیل شده‌اند.

نقد و بررسی در محافل خصوصی و در نشست‌های مشترک با دولتمردان و سایر فعالان بخش خصوصی یکی از مأموریت‌هایی است که اتاق بازرگانی ایران به عنوان یک تشکل بخش خصوصی پیرامون لایحه بودجه دنبال می‌کند. امسال نیز قبل از تدوین و ارائه این لایحه از سوی دولت، بخش خصوصی به وظایف و مسئولیت‌های اخلاقی و حرفه‌ای خود عمل کرد و پیشنهادات مدون و راهگشا برای بودجه بندی مناسب و کارآمدتر را به دولت ارائه کرد که البته به نظر می‌رسد محل تامل جدی یا کافی دولتمردان قرار نگرفته است.

از مجموع دیدگاه‌های بخش خصوصی چهار پیشنهاد روشن درباره این لایحه به دولت ارائه شده است. بر اساس آنچه اتاق بازرگانی ایران منتشر کرده است، حاصل جمع و نقاط

پروژه های عمرانی و عملکرد دستگاه های اجرایی در تخصیص اعتبارات در سال جاری، به نظر نمی رسد که اعتبار در نظر گرفته شده در لایحه بودجه ۱۴۰۰، بتواند پروژه های عمرانی را به سرانجام رساند.

سیدالبرز حسینی، با اشاره به وضعیت اعتبارات عمرانی در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰، گفت: براساس لایحه بودجه سال آینده، اعتبارات عمرانی کشور حدود ۱۰۴ هزار میلیارد تومان است که نشان دهنده افزایش ۱۱ تا ۱۳ درصد اعتبارات عمرانی در سال آتی در قیاس با سال ۹۹ است. این در حالی است که در سال های گذشته به صورت میانگین اعتبارات عمرانی حدود ۲۰ تا ۲۵ درصد افزایش می یافت.

نماینده مردم خدابنده در مجلس شورای اسلامی ادامه داد: با توجه به بدهی دولت به پیمانکاران پروژه های عمرانی و عملکرد دستگاه های اجرایی در تخصیص اعتبارات در سال جاری، به نظر نمی رسد که اعتبار در نظر گرفته شده بتواند پروژه های عمرانی را به سرانجام برساند.

وی گفت: وزارت راه و شهرسازی برای اجرای پروژه های حوزه راه و مسکن حدود ۵۰۰ هزار میلیارد تومان اعتبار نیاز دارد این مسئله نشان می دهد که در لایحه بودجه تنها یک سیزدهم اعتبارات مورد نیاز، در نظر گرفته شده است.

سخنگوی کمیسیون عمران مجلس ادامه داد: اعضای کمیسیون عمران در جریان بررسی لایحه بودجه ۱۴۰۰ برای این مسئله تأکید کردند که نحوه تخصیص اعتبارات عمرانی به صورت شفاف گزارش شود تا مشخص گردد که اعتبارات چگونه و بر اساس چه شاخص هایی میان پروژه های عمرانی توزیع می شود.

لایحه بودجه نیازمند اصلاحات بنیادی

«سید کاظم موسوی» عضو هیات رئیسه کمیسیون اقتصادی مجلس با بیان اینکه باید در بودجه شرکت های دولتی در سال ۱۴۰۰ اصلاحات اساسی انجام شود، گفت: در بودجه سال ۹۹ اعتبارات عمرانی ۸۰ هزار میلیارد تومان است در حالی که در بودجه

رضایی کوچی، رئیس کمیسیون عمران:

قصه پروژه های عمرانی سردراز دارد

برای سرعت بخشیدن به اجرای پروژه های عمرانی، واگذاری آن ها به بخش خصوصی است، گفت: کمیسیون عمران مجلس در دوره دهم و یازدهم به مسئله لایحه مشارکت عمومی-خصوصی ورود کرده تا از این طریق پروژه های نیمه تمام به بخش خصوصی واگذار شود.

رئیس کمیسیون عمران مجلس ادامه داد: قطعاً دولت و مجلس باید از هر فرصتی برای هدایت نقدینگی مردم به سمت بخش تولید و پروژه های عمرانی استفاده کنند، با این رویکرد هم سرمایه گذاران به سود خواهند رسید و هم قفل پروژه های عمرانی شکسته خواهد شد.

پروژه های عمرانی در سال آینده با

این وضعیت به سرانجام نمی رسد

سخنگوی کمیسیون عمران مجلس گفت: با توجه به بدهی دولت به پیمانکاران

رئیس کمیسیون عمران مجلس، با بیان اینکه اعتبارات عمرانی بودجه ۱۴۰۰ در تکمیل پروژه های عمرانی اثرگذار نیست، گفت: در شرایط کنونی حدود ۷۰۰ هزار میلیارد تومان پروژه نیمه تمام عمرانی در کشور وجود دارد، از این رو ردیف های اعتباری در نظر گرفته شده نمی تواند دردی از مشکلات حوزه عمران کم کند. نماینده مردم چهارم در مجلس شورای اسلامی، ادامه داد: عمر بسیاری از پروژه های عمرانی به بالای ۱۵ سال می رسد و این پروژه ها در آستانه مستهلک شدن و فرسودگی قرار دارند، با این روند، اعتبارات هزینه شده در سال های گذشته نیز به هدر خواهد رفت.

واگذاری به بخش خصوصی

راه کار اساسی است

رضایی کوچی با بیان اینکه راهکار اساسی

سال آینده این رقم به ۱۰۳ هزار میلیارد تومان رسیده است.

عضو هیات رئیسه کمیسیون اقتصادی در مجلس اظهارداشت: در بودجه سال ۱۴۰۰ هزینه های جاری دولت ۶۰ درصد افزایش یافته در حالی که برای تکمیل زیرساخت های مورد نیاز باید بودجه عمرانی کشور افزایش قابل توجهی داشته باشد.

موسوی تاکید کرد: توسعه استانهای محروم و نقاط کم برخوردار در کشور نیازمند بودجه عمرانی بیشتری است در حالی که دولت در بودجه ۱۴۰۰ میزان اعتبارات عمرانی را از نظر واقعی کاهش داده است و مطمئنم که نمایندگان محترم مجلس روی این اعتبارات اصلاحات زیادی خواهند داشت.

وجود ۷۰۰ هزار میلیارد تومان پروژه نیمه تمام عمرانی در کشور

عضو کمیسیون عمران مجلس با بیان اینکه تاکنون ۳۰ درصد بودجه عمرانی سال ۹۹ تخصیص پیدا کرده، گفت: در حال حاضر ۲ هزار و ۳۰۰ کد پروژه وجود دارد که ارزش آن چیزی حدود ۷۰۰ هزار میلیارد تومان است. مجتبی یوسفی در گفت و گو با ایلنا درباره بودجه ۱۰۴ هزار میلیارد تومانی بخش عمران در لایحه بودجه ۱۴۰۰ اظهار داشت: کلیات لایحه بودجه ۱۴۰۰ شبیه به رویای بایندی است تا اینکه یک بودجه واقع بینانه نسبت به شرایط کشور.

وی ادامه داد: درحالی فروش نفت را ۲٫۳ میلیون بشکه در نظر گرفته اند که امروز حتی نیمی از این عدد هم به فروش نمی رود. از سوی دیگر هزینه های جاری کشور را تا ۶۰ درصد افزایش دادند که قابل پذیرش نیست و مشخص نشده این رقم از چه منابعی تامین خواهد شد.

این عضو کمیسیون عمران افزود: با همین اعداد و ارقام و پیش بینی شرایط کشور می توان عدد کسری بودجه را با آنالیز دقیق، احصا کرد با این حال ۱۰۴ هزار میلیارد تومان به پروژه های عمرانی اختصاص داده شده است. این در حالی است که در سال گذشته که رقم بودجه عمرانی که نصف این عدد بود زیر ۳۰ درصد آن تخصیص پیدا

کرد.

یوسفی با بیان اینکه این عدد حتی اگر محقق هم شود با این گرانی های امروز به اندازه همان ۵۰ هزار میلیارد تومان سال گذشته است، گفت: ۱۰۴ هزار میلیارد تومان بودجه عمرانی در این افزایش چند برابری قیمت ها ناشی از افزایش نرخ ارز و رشد قیمت های مصالح به دلیل سوء مدیریت ها و عدم نظارت در بازارهایی مانند فولاد، قیر و پتروشیمی ها و... رقم بالایی نیست و افزایش بودجه محسوب نمی شود.

وی با اشاره به پروژه های نیمه تمام عمرانی در کشور اظهار داشت: در حال حاضر ۲ هزار و ۳۰۰ کد پروژه وجود دارد که در بودجه گنجانده شده اند و ارزش آن چیزی حدود ۷۰۰ هزار میلیارد تومان است.

با بودجه غیر واقعی نمی توان اقتصاد کشور را نجات داد

رئیس کمیسیون احداث، خدمات فنی و مهندسی اتاق ایران معتقد است: یکی از

مهمترین مولفه هایی که باید برای بهبود محیط کسب و کار مورد توجه باشد، «بهبود روابط بین الملل» است.

محسن چمن آرا در گفت و گو با «بایگه خبری اتاق ایران» افزود: متأسفانه این رسم هر ساله است که دولت ها بدون مشورت و لحاظ کردن نظرات کارشناسان، صرفاً آمار و ارقامی را ارائه دهند و بودجه ای را تدوین کنند که به هیچ عنوان با واقعیات جامعه و به خصوص مولفه های اقتصادی سازگار نیست. امسال هم، بودجه ۱۴۰۰ از این رسم مستثنی نشده و ما با سندی مواجه هستیم که اهدافی برای آن در نظر گرفته می شود که به هیچ عنوان عملیاتی نیست. او با اشاره به رشد درآمدهای نفتی در لایحه بودجه سال آینده، تاکید کرد: در نظر گرفتن فروش نفت در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ مصداق غیر واقعی بودن ارقامی است که در این سند گنجانده می شود؛ بدون توجه به این نکته که آیا واقعاً امکان عملیاتی شدن آن هست یا خیر. یا نحوه تحقق این اعداد و ارقام قرار است به چه شکل باشد؟

چمن آرا افزود: برای نجات از این وضعیت در وهله اول باید گشایشی در روابط خارجی اتفاق بیفتد تا امیدوار باشیم که بهبود حاصل می شود. ضمن اینکه باید سایر راهکارها و پیشنهادهایی که سال هاست از سوی فعالان و صاحب نظران اقتصادی ارائه می شود، عملیاتی شود. به عنوان مثال سال هاست گفته می شود دولت باید خود را کوچک کند؛ اما متأسفانه هیچ زمان به این توجه نشده است و برعکس در بودجه نویسی ها هم با دولتی مواجه هستیم که روز به روز بزرگتر هم می شود.

چمن آرا با بیان اینکه شورای اقتصاد، طبق آیین نامه ماده ۲۷، به دولت اجازه داده که بخشی از پروژه ها و طرح های نیمه تمام خود را به بخش خصوصی واگذار کند، واگذاری دارایی های دولت به بخش خصوصی را از دیگر مولفه هایی عنوان می کند که ضرورت دارد در بودجه سال ۱۴۰۰ به عنوان مبنای قرار گیرد تا نقدینگی بخش خصوصی در این حوزه متمرکز و اقتصاد بهبود یابد.

چمن آرا رئیس کمیسیون احداث،

خدمات فنی و مهندسی اتاق ایران:

برای نجات از این وضعیت در وهله

اول باید گشایشی در روابط خارجی

اتفاق بیفتد تا امیدوار باشیم که

بهبود حاصل می شود. ضمن اینکه

باید سایر راهکارها و پیشنهادهایی

که سال هاست از سوی فعالان و

صاحب نظران اقتصادی ارائه می شود،

عملیاتی شود. به عنوان مثال

سال هاست گفته می شود دولت باید

خود را کوچک کند؛ اما متأسفانه

هیچ زمان به این توجه نشده است

و برعکس در بودجه نویسی ها هم با

دولتی مواجه هستیم که روز به روز

بزرگتر هم می شود.

واگذاری‌ها هموار شده است، ساختار واگذاری طراحی شده است و بخش خصوصی می‌توانند در تکمیل این پروژه‌ها همکاری کنند.» اما مدتی بعد خبر از کارشکنی دولت به میان آمد. همان زمان حسین سلاح‌ورزی نایب‌رئیس اتاق ایران در برنامه تلویزیونی گفت: «در بدنه دولت علاقه‌ای برای واگذاری طرح‌های نیمه‌تمام به بخش خصوصی وجود ندارد». اگرچه بارها از لزوم حضور بخش خصوصی در طرح‌های نیمه‌تمام گفته شده ولی موانع اجرایی زیادی بر سر راه هست که باید اصلاح شود. واگذاری پروژه‌های نیمه‌تمام به بخش خصوصی با توجه به ضعف‌های قانونی و نبود مکانیسم اصولی، آن‌طور که باید و شاید به نتیجه نرسیده است. اما از دو سال قبل لایحه مشارکت عمومی - خصوصی از سوی دولت ارائه شده و هم‌اکنون توسط مجلس شورای اسلامی در حال اصلاح است. طبق برآوردها بیش از ۷۰۰ هزار میلیارد تومان پروژه و ابرپروژه نیمه‌کاره در کشور وجود دارد که برای تکمیل آنها باید چاره‌اندیشی شود.

در شرایطی که درآمد نفتی دولت به حداقل ممکن رسیده است و بودجه عمرانی در صرف امور اجرایی می‌شود شاید واگذاری پروژه‌های نیمه‌تمام برای حل مشکلات اشتغال و رونق اقتصادی یکی از راه‌های اصلی برای دولت باشد. دولت در این پروژه‌ها به دلیل هزینه‌های هنگفت آن، به تنهایی قادر به تکمیل نیست. هیجدهم آذرماه ۱۳۹۷ بود که دولت لایحه «مشارکت عمومی - خصوصی» را با قید یک فوریت در جلسه هیات وزیران به تصویب رساند. به دنبال آن مجلس دهم بررسی مجدد این لایحه را آغاز کرد اما به نتیجه نرسید. مجلس یازدهم هم در سی‌ام شهریورماه ۱۳۹۹ از تصویب کلیات آن در کمیسیون عمران خبر داد اما هنوز در صحن علنی به تصویب نرسیده است. اتفاقی که بخش خصوصی هم منتظر آن است. از طرفی در براساس تبصره ۱۹ در بودجه سال ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ برای اجرایی کردن

سرنوشت مبهم پروژه‌های نیمه‌تمام در سال ۱۴۰۰

خصوصی، سرمایه‌های آنان را برای مشارکت در تکمیل طرح‌های نیمه‌تمام کشور جلب کنند.

در آبان ماه ۱۳۹۶ علی عبدالعلی‌زاده، رئیس «کارگروه پیگیری پروژه‌های نیمه‌تمام» درباره جزئیات واگذاری پروژه‌های نیمه‌تمام به بخش خصوصی، به پایگاه خبری اتاق ایران گفت: «ما قبلاً در حوزه واگذاری‌ها با مشکلاتی مواجه بودیم ولی با اصلاح آیین‌نامه‌ها و مقررات این موانع برطرف شده است. از شهریور سال ۱۳۹۵ تا الآن تا حدود زیادی این موانع برطرف شده است و ۴ هزار پروژه واگذار شده است. اما خیلی از پروژه‌ها واگذار نشده است.»

او گفته بود که «دولت می‌خواهد با سیاست تشویقی بخش خصوصی را برای سرمایه‌گذاری در این عرصه وارد کند. تا پروژه‌های نیمه‌تمام تکمیل و به بهره‌برداری برسد. راه هم برای این

حدود چهار سال است که از شروع تعیین تکلیف پروژه‌های نیمه‌تمام با واگذاری به متقاضیان بخش خصوصی یا اتمام آنها با توان بخش خصوصی می‌گذرد؛ اما بخش خصوصی معتقد است در بدنه دولت اراده کافی برای این واگذاری‌ها وجود ندارد. حالا در آستانه تصویب بودجه سال ۱۴۰۰، مشخص نیست آیا نسخه‌ای کارآمد برای پروژه‌های نیمه‌تمام پیچیده می‌شود یا نه. از سال ۱۳۹۵ درباره واگذاری طرح‌های نیمه‌تمام به بخش خصوصی می‌گویند. آن زمان عنوان می‌شد که یکی از چالش‌های اصلی دولت یازدهم چگونگی اتمام طرح‌های نیمه‌تمام است. شورای اقتصاد، طبق آیین‌نامه ماده ۲۷، به دولت اجازه داده که بخشی از پروژه‌ها و طرح‌های نیمه‌تمام خود را به بخش خصوصی واگذار شود. اما موانعی بر سر راه است. دولت به دنبال این است تا با قانع کردن بخش

پیام‌آبادگران

آذرماه و دی ۱۳۹۹
شماره ۳۹۲

ماده ۲۷ قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)، دستگاه‌های اجرایی مکلف شده بودند از محل منابع بودجه کل کشور تمهیدات لازم را برای اجرای طرح جدید، نیمه تمام و آماده بهره‌برداری و در حال بهره‌برداری از طریق انعقاد قرارداد واگذاری و یا مشارکت با بخش‌های خصوصی، تعاونی و شهرداری‌ها و دهیاری‌ها فراهم کنند. امسال هم باید در لایحه بوده به این تبصره توجه شود.

محسن چمن‌آرا، رئیس کمیسیون احداث و خدمات فنی و مهندسی اتاق ایران می‌گوید: خواست بخش خصوصی این است که دولت سهم بودجه عمرانی را در سایه بودجه کارهای اجرایی و عمومی قرار ندهد و از طرف دیگر سعی کند به جای تعریف پروژه‌های جدید، پروژه‌های نیمه تمام قبلی را تکمیل و به بهره‌برداری برساند. در کنار خیلی از مشکلات و تحریم‌ها، دولت باید به این مسئله واقف شود که بودجه عمرانی در جای خود هزینه شود. اگر حل مشکلات معیشتی مردم در درازمدت و ریشه‌ای برای دولت اهمیت دارد، باید اجازه دهد طرح‌های نیمه تمام تکمیل شود، این کار در کوتاه مدت اشتغال‌زایی دارد و در درازمدت سبمی شود که سرمایه‌های راکد به چرخه اقتصاد کشور برگردد و اثرات خوبی بر رشد اقتصادی کشور خواهد داشت.

بخش خصوصی معتقد است: برخی از پروژه‌های نیمه تمام در صورت تکمیل شدن بهره‌وری خوبی خواهد داشت ولی به شرط این‌که موانع و مشکلات قانونی برطرف شود. باید در بودجه سال آینده به این نکته توجه کافی شود.

طبق آخرین برآوردها اجرای پروژه ۴۰۰ هزار واحدی طرح اقدام ملی مسکن حدود ۸۶ هزار میلیارد تومان هزینه در بر خواهد داشت. البته این بررسی مربوط به هزینه‌های تابستان امسال است که برای هر واحد ۸۰ متری به قیمت ۲۰۷ میلیون تومان در هر مترمربع محاسبه شده و

ممکن است در آینده افزایش پیدا کند. آمار و ارقام متفاوتی از پروژه‌های نیمه تمام کشور ایران ارائه می‌شود. بعضی این رقم را ۷۰۰ هزار میلیارد تومان و برخی دیگر ۱۰۰۰ هزار میلیارد تومان تخمین می‌زنند. آنچه مسلم است با توجه به خشکی منابع ناشی از کاهش درآمدها، افت صادرات و کاهش قیمت نفت، دولت برای تکمیل این طرح‌ها بودجه کافی در اختیار ندارد.

۱۰ آذر - اتاق بازرگانی ایران

لایحه مشارکت عمومی . خصوصی در دست اصلاح؛ تکلیف

ابروپروژه‌های نیمه تمام چه می‌شود؟
واگذاری پروژه‌های نیمه تمام کشور به بخش خصوصی با توجه به ضعف‌های قانونی و نبود مکانیزم اصولی، آن طور که باید و شاید به نتیجه نرسیده و این در حالی است که از دو سال قبل لایحه مشارکت عمومی . خصوصی از سوی دولت ارایه شده و هم اکنون توسط مجلس در حال اصلاح است. طبق برآوردها بیش از ۷۰۰ هزار میلیارد تومان پروژه و ابرپروژه نیمه کاره در کشور وجود دارد که برای تکمیل آنها باید چاره‌اندیشی شود.

واگذاری پروژه‌های نیمه تمام که به دلیل هزینه‌های هنگفت آن، دولت به تنهایی قادر به تکمیل آنها نیست در دستور کار قرار دارد. ۱۸ آذرماه ۱۳۹۷ دولت لایحه «مشارکت عمومی . خصوصی» را با قید یک فوریت در جلسه هیات وزیران به تصویب رساند. به دنبال آن مجلس دهم بررسی مجدد این لایحه را آغاز کرد که به نتیجه نرسید. مجلس یازدهم نیز روز ۳۰ شهریورماه ۱۳۹۹ از تصویب کلیات آن در کمیسیون عمران خبر داد اما هنوز در صحن علنی به تصویب نرسیده است.

از جمله وزارتخانه‌هایی که پروژه‌های نیمه تمام بسیاری را در اختیار دارد وزارت راه و شهرسازی است که بعضاً در آغاز اجرا هستند. از جمله این طرح‌ها می‌توان به طرح اقدام ملی مسکن، بازآفرینی ۱۴۰ هزار هکتار بافت ناکارآمد شهری، بندر شهید

بهشتی چابهار، آزادراه تهران - شمال، راه آهن لرستان به خوزستان و بسیاری دیگر از طرح‌های آزادراهی و بزرگراهی اشاره کرد. طبق آخرین برآوردها اجرای پروژه ۴۰۰ هزار واحدی طرح اقدام ملی مسکن حدود ۸۶ هزار میلیارد تومان هزینه در بر خواهد داشت. البته این بررسی مربوط به هزینه‌های تابستان امسال است که برای هر واحد ۸۰ متری به قیمت ۲۰۷ میلیون تومان در هر مترمربع محاسبه شده و ممکن است در آینده افزایش پیدا کند.

قرارداد مشارکت عمومی . خصوصی، قراردادی است که در آن طرف عمومی (قوای سه گانه) از ظرفیتهای طرف خصوصی به منظور تامین کالاها و خدماتی که در شرح وظایف وی قرار دارد استفاده می‌کند. در این قرارداد طرف خصوصی مسئولیت سرمایه گذاری برای پدیدآوری و یا بهره‌برداری و حسب مورد بهره‌برداری یا انتقال پروژه را بر عهده خواهد داشت. این مدل که سابقه ۱۰۰ ساله در جهان دارد در بسیاری از کشورهای دنیا از جمله برزیل اجرا شده که در مقطعی موفق شد ۱۰۰ میلیارد تومان سرمایه برای اجرای پروژه‌های زیرساختی جذب کند.

آمار و ارقام متفاوتی از پروژه‌های نیمه تمام کشور ایران ارایه می‌شود. بعضی این رقم را ۷۰۰ هزار میلیارد تومان و برخی دیگر ۱۰۰۰ هزار میلیارد تومان تخمین می‌زنند. آنچه مسلم است با توجه به خشکی منابع ناشی از کاهش درآمدها، افت صادرات و کاهش قیمت نفت، دولت برای تکمیل این طرح‌ها بودجه کافی در اختیار ندارد.

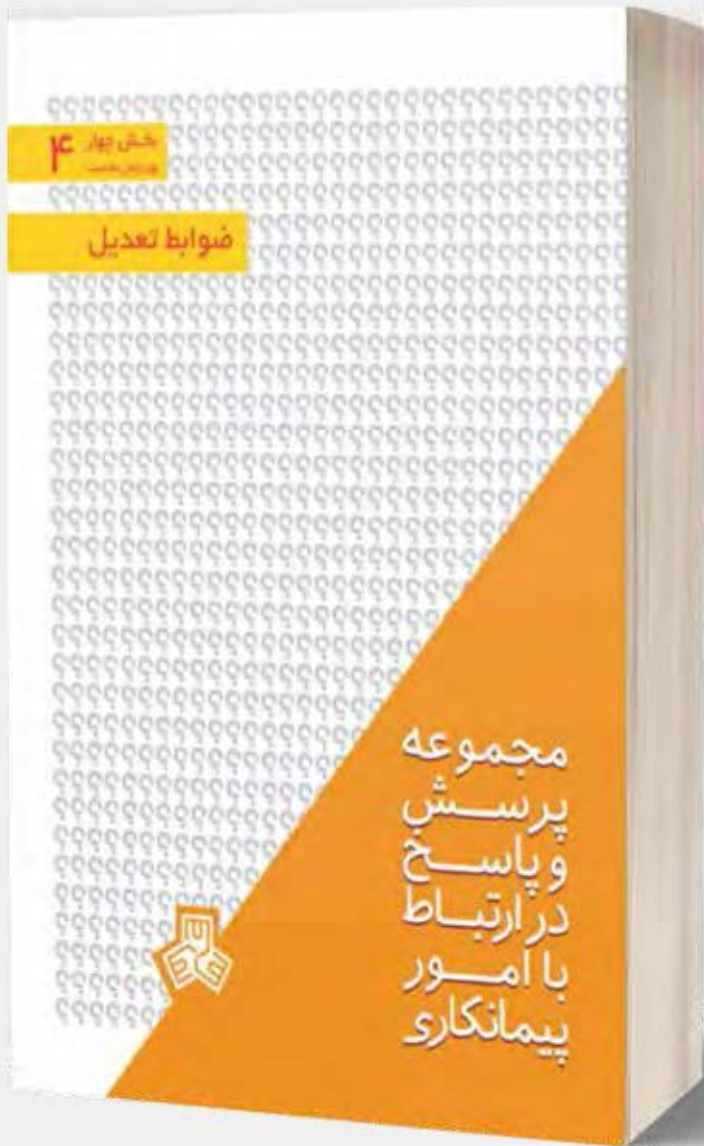
طبق گفته رضایی کوچی، رییس کمیسیون عمران مجلس، اعضای کمیسیون عمران مجلس در دوره یازدهم با توجه به اهمیت تعیین تکلیف پروژه‌های نیمه تمام عمرانی، به بررسی این لایحه ورود کردند تا با تصویب لایحه، پروژه‌های مذکور طبق ضوابطی به بخش خصوصی واگذار شوند.

۱۰ آذر ایسنا

انتشار جلد چهارم مجموعه پرسش و پاسخ با موضوع

ضوابط تعدیل

پس از سالها حضور فعال صنفی و به پشتوانه هزاران نفر/ساعت تجربه مهندسی و فعالیت عمرانی اعضا در کشور، سندیکای شرکت‌های ساختمانی ایران با توجه به مشکلات پیش روی شرکت‌ها برآن شد تا با تدوین مجموعه ای کاربردی از ابهامات و مشکلات پیمانکاران در حوزه‌های مختلف که توسط سندیکا و با مکاتبات رسمی با سازمان برنامه و بودجه و نظام فنی و اجرایی حل و فصل شده است، سعی در رفع مشکلات مشابه و افزایش دانش فنی پیمانکاران در امور قراردادی و فنی باشد.

این مجموعه در جلد‌های مختلف منتشر می‌گردد که در هر جلد به موضوعی خاص با فهرستی تخصصی تنظیم شده است. پرسش اولیه، بررسی کارشناسی و پاسخ نهایی از سوی سازمان برنامه و بودجه و یا ارگانهای مرجع مرتبط با موضوع در اختیار متخصصین گرامی قرار دارد.

این مجموعه موضوعی با نام **”مجموعه پرسش و پاسخ در ارتباط با امور پیمانکاری“** همچون جعبه ابزاری برای شرکت‌های مهندسی پیمانکاری است و به مدیران و مهندسان امکان مطالعه دانش تجربی قوانین و مقررات را بدون حضور در مجامع صنفی تخصصی فراهم می‌نماید. قبل از آنکه گرفتار مشکلات گردید با مطالعه تجربیات رخ داده توسط پیمانکاران دیگر خود را از بروز مشکلات ایمن‌نمایید و در صورتی که دچار مشکل گشته اید با مطالعه آن از مسیر صحیح نسبت به حل آن اقدام نمایید. این یک پیشنهاد صنفی تخصصی است که سالها تجربه شده است. همسو بودن با دانش تخصصی جمعی.

جلد چهارم این مجموعه با موضوع **”ضوابط تعدیل“** تهیه و تدوین شده است و شامل مهمترین ابهامات و سوالات شرکت‌های پیمانکاری با موضوع ”ضوابط

تعدیل“ می‌باشد که توسط سندیکا در طی سالها فعالیت و ارتباط با سازمان برنامه و بودجه کشور جمع گشته است.

هر سوال با پاسخ کارشناسی و رسمی سازمان برنامه همراه بوده و شما می‌توانید با در اختیار داشتن تصاویر آن پاسخ، نسبت به استناد در دعاوی نیز اقدامات لازم را بعمل آورید. امکان مطالعه فهرست این جلد و اطمینان

از موضوع ابهام مورد نظر درج شده در هر جلد از این مجموعه برای تمامی فعالین حوزه صنعت احداث در وبسایت رسمی سندیکای شرکت‌های ساختمانی ایران (acco.ir) و همچنین سفارش و تهیه آن یا از طریق سایت یا با شماره‌های ۶۶۴۶۴۲۶۱ و ۶۶۴۰۲۰۳۷ داخلی ۱۰۰ و ۱۴۰ میسر است.

پیام‌آبادگران
آدرمه ودی ۱۳۹۹
شماره ۳۹۲